

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา
กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สนับสนุนงบประมาณโดย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ประจำปีงบประมาณ 2557

The relationship between cognitive skills
and critical thinking abilities of Liberal Arts students
in Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับการสนับสนุนเงินทุนการวิจัยจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

คุณความดีที่เกิดจากการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่าน จนทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ความสามารถทำวิจัยสำเร็จลงได้ จึงคร่ำขอกرابขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อ มหาวิทยาลัยต่อไป

พัศนีย์ นันดา และคณะ

มีนาคม 2558

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : Uni 009 /2557

ชื่อโครงการ : ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ชื่อนักวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พศนีย์ นันตา, นางเพ็ญนภา เจริญศิลป์, นางสาวราตรี จรัสมารุสร
และนางสาวยุกาวารรณ ดวงอินดา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะทางปัญญา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ
ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา คณะศิลป
ศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 180 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดทักษะทางปัญญา และ
แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สติติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย และ การวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบทางเดียว

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ทักษะทางปัญญาของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการคิดอย่างมี
วิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เกือบทุกทักษะ ยกเว้น ทักษะการเปรียบเทียบ และทักษะ
การจำแนก ไม่มีความสัมพันธ์ กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2. สาขาวิชา แต่กต่างกัน มีทักษะทางปัญญา และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษา คณะ
ศิลปศาสตร์ ไม่มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และสาขาวิชา แต่กต่างกัน มี
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ไม่มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: นักศึกษา ทักษะทางปัญญา การคิดอย่างวิจารณญาณ

E-mail Address : patsanee.n@rmutr.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : ตุลาคม 2556 – กันยายน 2557

Abstract

Code of project : Uni009 /2014

Project name : The relationship between cognitive skills and critical thinking abilities of Liberal Arts students in Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

Researcher name : Assistant Professor Patsanee Nanta , Mrs. Pennapa Charoensilp , Miss Ratree Jaratmathusorn and Miss Yupawan Duanginta

The purpose of this research was to study cognitive skills, critical thinking abilities and the relationship between cognitive skills and critical thinking abilities of the undergraduate students at the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. The sample group used in this study were 180 undergraduate students at the Faculty of Liberal Arts in the second semester of academic year 2013 and they were selected by the stratified random sampling technique.

Two instruments used in this study were the cognitive skills test and critical thinking abilities test. Data were analyzed by frequency distributions, percentages, means and standard deviations, the simple correlation and One- way ANOVA.

The findings of this study were as follows:

1. The relationship between cognitive skills and critical thinking abilities

The cognitive skills of total undergraduate students of Faculty of Liberal Arts were positively related to the critical thinking abilities at the 0.05 level of significance; except for the comparing skill and the differentiating skill were not statistically related to the critical thinking abilities.

2. Different majors did not have an effect in cognitive skills and critical thinking abilities of the undergraduate students of Faculty of Liberal Arts significantly at statistic level of 0.05. In addition, different majors did not have an effect in critical thinking abilities of the undergraduate students of Faculty of Liberal Arts significantly at statistic level of 0.05.

Keyword: Students, cognitive skills, critical thinking abilities

E-mail Address : patsanee.n@rmutr.ac.th

Period of project : October 2013 – September 2014

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
 บทที่ 1 บทนำ	 1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
3. ขอบเขตของการวิจัย	2
4. นิยามศัพท์เฉพาะ	3
5. ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ	5
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
7. แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	5
 บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 7
1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางปัญญา	7
2. แนวคิดเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	8
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
4. กรอบแนวคิดการวิจัย	11
 บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	 12
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	12
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	14

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	15
1. ผลการวิเคราะห์ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชาราษฎร์	16
2. ผลการวิเคราะห์ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะทางปัญญา กับ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์	17
3. ผลการวิเคราะห์ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะทางปัญญา กับ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์	20
4. ผลการวิเคราะห์ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่าง ลักษณะประชาราษฎร์ของนักศึกษา กับ คะแนนทดสอบทักษะทางปัญญา และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์	24
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	26
1. สรุปผลการวิจัย	26
2. อภิปรายผล	28
3. ข้อเสนอแนะ	29
บรรณานุกรม	30
ภาคผนวก	32
ประวัติผู้วิจัย	46

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	16
2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบทักษะทางปัญญา ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชา	16
3. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์	17
4. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน	18
5. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น	18
6. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษาสาขาวิชาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	19
7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชา	19
8. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์	20
9. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์สาขาวิชาภาษาจีน	20
10. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น	21
11. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	22
12. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะทางปัญญาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชา	23
13. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชา	24

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 กรอบแนวคิดการวิจัย

หน้า

11

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ความคิดนั้นสำคัญมาก ถือได้ว่าเป็นแม่บทให้กับคำพูดและการกระทำทั้งปวง กล่าวคือ ถ้าคนเราคิดดี คิดถูกต้อง ทั้งตามหลักวิชาและคุณธรรม คำพูดและการกระทำก็เป็น “ไปในทางที่ดี” เจริญ แต่ถ้าคิดไม่ดีไม่ถูกต้องคำพูดและการกระทำก็อาจก่อความเสียหาย ทั้งแก่ตัวเองและส่วนรวมได้ ด้วยเหตุนี้ ก่อนที่บุคคลจะพูดจะทำสิ่งใด จำเป็นต้องหยุดคิดเสียก่อนว่า กิจที่จะทำ คำที่จะพูด ผิดหรือถูก เป็นคุณประโยชน์หรือเป็นโทษเสียหาย เป็นสิ่งที่ควรพูด ควรกระทำ หรือควรงดเว้น เมื่อคิดพิจารณาได้ดังนี้ ก็จะสามารถยับยั้งคำพูดที่สมควรหยุดยั้ง การกระทำที่ไม่ถูกต้อง พูดและทำแต่สิ่งที่จะสัมฤทธิ์ผลเป็นคุณ เป็นประโยชน์ และเป็นความเจริญ” พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระราชธานบรมญาณบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 9 กรกฎาคม 2540

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการปฏิรูปการเรียนรู้จัดทำเอกสาร แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 4 มาตรา 22 ถึง มาตรา 30 เพื่อให้ครู อาจารย์ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตลอดทั้งผู้สนใจทั่วไป ได้เข้าใจ สาระของแนวทางการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน โดยสรุปสาระสำคัญเป็นประเด็นต่างๆ ทั้งสิ้น 10 ประเด็น ซึ่งในประเด็นที่ 3 การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ หมายถึงการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่สำคัญและจำเป็นต้องต่อไปนี้ 1) การรู้จักคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) 2) มีความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) 3) มีความตระหนักรู้ในตน (Self Awareness) 4) มีความเห็นใจผู้อื่น (Empathy) 5) มีความภูมิใจในตนเอง (Self Esteem) 6) มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) 7) รู้จักการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร (Inter Personal Communication) 8) รู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา (Decision Making and Problem Solving) 9) รู้จักการจัดการกับอารมณ์และความเครียด (Coping with Emotion and Stress)

จากเนื้อหาที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการคิดเป็นกลไกสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้ แยกแยะสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่ไม่ดี การส่งเสริมทักษะทางปัญญาเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังกระบวนการคิดทั้งทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะการคิดดับสูงที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการนำไปใช้ประโยชน์ หากบุคคลยังไม่มีทักษะทางปัญญาอย่างเพียงพออยู่กับปัญหาในการพัฒนาการคิดขึ้นสูงให้เกิดขึ้น ดังนั้นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาในปัจจุบันจึงไม่เพียงแต่สอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้เท่านั้น แต่ต้องสอนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีประสิทธิภาพหรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งนิสัยในการคิดที่ถูกต้อง เพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและสามารถพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและมีความเจริญก้าวหน้าได้ต่อไป

คณะกรรมการคุณภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิตอันประกอบด้วย 3 สาขา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น เปิดทำการสอนรุ่นแรกในปีการศึกษา 2545 สาขาวิชาภาษาจีน เปิดทำการสอนรุ่นแรกในปีการศึกษา 2545 และสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล เปิดทำการสอนรุ่นแรกในปีการศึกษา 2548 โดยมีวิสัยทัศน์ในการเป็นคณะชั้นนำ มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ เชี่ยวชาญ ต่างประเทศ สู่สังคมประกอบการ ทางคณะศิลปศาสตร์จึงมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันดำเนินการจัดการเรียน การสอนให้เป็นไปด้วยเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่ได้ประกาศไว้ ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคณะจึงมี ความสนใจในการศึกษาเรื่อง “ทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์” โดยนำทักษะทางปัญญาตามแนวคิดของ เฟรนเคิล (Fraenkel) เป็นกรอบแนวคิดในการวัดทักษะทางปัญญา ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางปัญญาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
  2. เพื่อศึกษาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
  3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

3. ขอบเขตของการวิจัย

- ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
    - ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาญี่ปุ่นและสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 549 คน
    - กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาญี่ปุ่นและสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 180 คนโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบขั้นภูมิ
  - ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เน้นการศึกษาทักษะทางปัญญาตามแนวคิดของ เฟรนเคล (Fraenkel) และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยวิเคราะห์ตามสภาพความเป็นจริง

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สาขาวิชา และทักษะทางปัญญา

สาขาวิชา มี 3 สาขาวิชาได้แก่ สาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล

ทักษะทางปัญญา จำแนกเป็น 11 ทักษะย่อย ได้แก่

- 1) ทักษะการสังเกต
- 2) ทักษะการบรรยาย
- 3) ทักษะการอธิบาย
- 4) ทักษะการเบรี่ยบเที่ยบ
- 5) ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด
- 6) ทักษะการจำแนก
- 7) ทักษะการให้คำจำกัดความ
- 8) ทักษะการสรุปความ
- 9) ทักษะการทำนาย
- 10) ทักษะการตั้งสมมติฐาน
- 11) ทักษะการเสนอทางเลือก

ตัวแปรตาม ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การอนุมาน
- 2) การยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น
- 3) การนิรนัย
- 4) การตีความ
- 5) การประเมินข้อโต้แย้ง

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 – 4 สาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2556

2. ทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสมองที่ตอบสนองสิ่งเร้าในลักษณะต่างๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้จำแนกเป็น 11 ทักษะย่อย ได้แก่

2.1 ทักษะการสังเกต หมายถึง ความสามารถในการใช้ประสานสัมผัสโดยตรงกับตัวประกอบภารณ์หรือสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นโดยสามารถตอบกลับกักษณ์หรือคุณสมบัติของข้อมูลนั้นได้ว่ามีสิ่งใดบ้างที่แตกต่างคล้ายคลึงหรือมีสิ่งที่คล้ายคลื่อนไม่สมบูรณ์ของข้อมูล

2.2 ทักษะการบรรยาย หมายถึง ความสามารถในการคิดที่แสดงรายละเอียดและคุณสมบัติของข้อมูลโดยใช้ร้อยบรรยาย ได้แก่ บรรยายลักษณะ บรรยายให้เห็นภาพ บรรยายเหตุการณ์ บรรยายความรู้สึก

2.3 ทักษะการอธิบาย หมายถึง ความสามารถในการคิดที่จะชี้แจงขยายความกระจ่างแก่ข้อมูลโดยใช้ร้อยอธิบายได้แก่ การอธิบายโดยยกตัวอย่าง การอธิบายตามลำดับ การอธิบายโดยการเปรียบเทียบ

2.4 ทักษะการเปรียบเทียบ หมายถึง ความสามารถในการคิดกำหนดข้อแตกต่างและข้อที่เหมือนกันหรือตรงกันข้ามของรายละเอียดของข้อมูลนั้นได้

2.5 ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการคิดที่จะแสดงสาระสำคัญของข้อมูลและจัดประเภทหรือกลุ่มของข้อมูลตามความเข้าใจ แล้วใช้ชื่อประเภทหรือกลุ่มที่จัดไว้ตามลักษณะ และคุณสมบัติร่วมของข้อมูล

2.6 ทักษะการจำแนก หมายถึง ความสามารถในการคิดจัดกลุ่ม จัดประเภทหรือแยกแยะข้อมูล

2.7 ทักษะการให้คำจำกัดความ หมายถึง ความสามารถในการคิดให้ความหมายและสรุปข้อความให้ครอบคลุมลักษณะและคุณสมบัติที่จำเป็นของข้อมูลนั้นได้

2.8 ทักษะการสรุปความ หมายถึง ความสามารถในการคิดเข้มโยงและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดหลายความคิดรวบยอดเข้าด้วยกันอย่างมีเหตุผลมีความหมายมีหลักเกณฑ์และครอบคลุมสาระสำคัญของข้อมูลทั้งหมด

2.9 ทักษะการนำมาย หมายถึง ความสามารถในการคิดนำหลักการหรือการสรุปความความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการคาดคะเนสถานการณ์อื่นที่จะเกิดขึ้นใหม่หรือแตกต่างจากเดิมพร้อมทั้งการย้ำงิ้งและเชื่อมโยงสิ่งที่เกี่ยวข้องอย่างซัดเจนและมีเหตุผล

2.10 ทักษะการตั้งสมมติฐาน หมายถึง ความสามารถในการคิดคำอธิบายและคำจำกัดความ ซึ่งเป็นคำตอบล่วงหน้าของข้อมูลหรือปรากฏการณ์ เพื่อทำการทดสอบยืนยันความถูกต้องเป็นจริงต่อไป

2.11 ทักษะการทำตั้งสมมติฐาน หมายถึง ความสามารถในการคิดเสนอแนวทางพร้อมทั้งขั้นตอนการปฏิบัติในการตัดสินทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือการสร้างความคิดของตนเองโดยใช้เหตุผลประกอบการเสนอทางเลือก

3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การใช้กระบวนการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เกี่ยวกับข้อมูลหรือสถานการณ์ที่ปรากฏ โดยใช้ความรู้ความคิดประสบการณ์ในการสำรวจหลักฐาน อย่างรอบคอบเพื่อไปสู่ข้อสรุปที่สมเหตุสมผล จำแนกเป็น 5 ด้านได้แก่

3.1 การอนุमาน หมายถึง ความสามารถในการจำแนกระดับความน่าเชื่อถือของข้อมูล หรือการลงสรุปข้อมูลต่างๆที่ปรากฏในข้อความที่กำหนดให้

3.2 การยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาจำแนกว่า ข้อความใดเป็นเงื่อนไขหรือสิ่งที่กำหนดให้

3.3 การนิรนัย หมายถึง ความสามารถในการจำแนกว่าข้อสรุปใดเป็นผลจาก ความสัมพันธ์ของสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างแน่นอนและข้อสรุปใดไม่เป็นผลของความสัมพันธ์นั้น โดยถือว่าสถานการณ์นั้นเป็นจริง โดยปราศจากข้อยกเว้นแม้ว่าจะเชื่อว่ามันขัดแย้งกับความเป็นจริงก็ตาม

3.4 การตีความ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการจำแนกว่าข้อสรุปใดเป็นหรือไม่ เป็นจริงจากข้อมูลหรือหลักฐานที่กำหนดให้

3.5 การประเมินข้อโต้แย้ง หมายถึง ความสามารถในการตัดสินว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็น ด้วย เพราะเหตุใด

5. ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงทักษะทางปัญญาที่สัมพันธ์เกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณฑ์ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2. เป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมทักษะทางปัญญาและพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักศึกษาคณฑ์ศิลปศาสตร์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

3. เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณในกลุ่ม อื่นๆ ต่อไป

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. สะท้อนให้เห็นถึงทักษะทางปัญญาที่สัมพันธ์เกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ นักศึกษาใน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบวนการจัดการเรียนการสอน

2. ผลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาเป็นข้อมูลสำหรับ ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคคลที่ เกี่ยวข้องใช้ประกอบการวางแผนในการพัฒนาทักษะทางปัญญาที่สัมพันธ์เกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักศึกษา

7. แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

นำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารเพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้ประกอบการวางแผนและหาแนวทางในการร่วมกันพัฒนาทักษะทางปัญญาที่สัมพันธ์เกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้นักศึกษาตื่นตัวพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างจริงจัง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการนำเสนอดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางปัญญา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางปัญญา

ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า ทักษะทางปัญญาไว้แตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

ทิศนา แคมมานី และคณะ (2540:224-225) กล่าวถึงความเชื่อพื้นฐานและแนวทางในการปฏิบัติของทักษะทางปัญญา ดังนี้คือ

1. มนุษย์ทุกคนต้องการความสุข ความสุขของมนุษย์เกิดได้เมื่อมนุษย์และสังคมประสมกลมกลืนกันอย่างราบรื่น ถ้าทำไม่ได้จะมีสภาพที่เรียกว่า ปัญหาเกิดขึ้น มนุษย์จะใช้กระบวนการทางปัญญาจัดปัญหานั้นให้หมดไปเพื่อจะได้มีความสุข

2. ข้อมูลที่มนุษย์ใช้แก้ปัญหามี 3 ด้านด้วยกัน คือ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เป็นการพิจารณาจุดอ่อนจุดแข็งของตนเองก่อนตัดสินใจทำสิ่งใด

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาการกระทำใดๆ ของตนเองจะมีผลกระทบต่อกันอื่นและสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง

2.3 ข้อมูลวิชาการ เป็นความรู้หลักวิชาการที่มีคุณคิดสะสหมิวแล้วและมีความเกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาสามารถนำมาพิจารณาประกอบการแก้ปัญหาได้

ข้อมูลทั้งสามส่วนนี้ต้องพิจารณาควบคู่กันไปอย่างผสมกลมกลืนจนพบทางออกหรือทางเลือกที่เหมาะสมได้

3. การคิดเพื่อตัดสินใจแก้ปัญหา เป็นการใช้อำนาจความนึกคิดวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ส่วน ดังกล่าว เพื่อแสวงหาคำตอบที่จะนำไปสู่การตัดสินใจทำหรือไม่ทำ เป็นการแสดงออกถึงความพยายามต่อสู้กับปัญหาโดยไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตา

4. มนุษย์มีเสรีภาพและมีอำนาจในการตัดสินใจกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง

แบร์ เค เบเยอร์ (Barry K. Beyer. 1991) กล่าวว่าทักษะทางปัญญา หมายถึงการพินิจพิเคราะห์อย่างรอบคอบ เป็นการอธิบายกระบวนการเชื่อมโยงต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขอย่างถูกต้องโดยใช้ทักษะดังนี้คือ การจำ การจำแนกสิ่งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง การทำนาย การตัดสินใจ การสังเคราะห์ การบ่งบอกความสัมพันธ์และการสรุป ทักษะเหล่านี้เป็นเครื่องมือของความคิดที่มีประสิทธิภาพและถ้าใช้ปอยครั้งจะนำไปสู่การคิดในการสร้างความหมาย ความเข้าใจ และความรู้

เฟренเคล (Fraenkel, 1980) ได้เสนอรายละเอียดของทักษะทางปัญญาเพื่อเสนอแนะผู้สอนให้สามารถจัดควบคู่ไปกับการเรียนการสอนโดยกล่าวว่า “การที่จะให้ผู้เรียนมีทักษะทางปัญญาขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางความรู้และประสบการณ์รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ที่อยู่ในตัวผู้เรียน” ซึ่งแบ่งเป็น 11 ทักษะย่อย ดังนี้คือ ทักษะการสังเกต ทักษะการบรรยาย ทักษะการอธิบาย ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด ทักษะการจำแนก ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการสรุปความ ทักษะการทำนาย ทักษะการตั้งสมมติฐาน และทักษะการเสนอทางเลือก

กานนัย (Gagne, 1965) อธิบายว่าผลการเรียนรู้ของมนุษย์มี 5 ประเภท คือ 1) ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skill) ประกอบด้วยทักษะย่อย 4 ระดับ คือ การจำแนกแยกแยะ การสร้างความคิดรวบยอด การสร้างกระบวนการ หรือกฎขั้นสูง 2) กลวิธีในการเรียนรู้ (Cognitive Strategies) ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีใส่ใจ การรับและทำความเข้าใจข้อมูล การดึงความรู้จากความทรงจำ การแก้ปัญหา และกลวิธีการคิด 3) ภาษา (Verbal Information) 4) ทักษะการเคลื่อนไหว (Motors Skill) 5) เจตคติ (Attitudes)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ทิศนา แรมมณี และคณะ (2540:) ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบวนการคิด แบ่งการคิดเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

กลุ่มที่ 1 ทักษะการคิดพื้นฐานที่มีการคิดไม่ซับซ้อน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ทักษะการคิดพื้นฐาน ประกอบด้วย ทักษะการสื่อความหมาย และทักษะการคิดที่เป็นแกน หรือทักษะการคิดทั่วไป

1.1 ทักษะการสื่อความหมาย หมายถึงทักษะการรับสารที่แสดงถึงความคิดของผู้อื่น เข้ามาเพื่อรับรู้ ต่ำความและจดจำ เมื่อต้องการที่จะระลึกเพื่อนำมาเรียนเรียง และถ่ายทอดความคิดของตนให้แก่ผู้อื่นโดยแปลความคิดในรูปของภาษาต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อความ คำพูด ศิลปะ ดนตรี คณิตศาสตร์ ฯลฯ เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะ การอภิปราย ทักษะการทำให้กระจàng เป็นต้น

1.2 ทักษะการคิดที่เป็นแกนหรือทักษะการคิดทั่วไป หมายถึงทักษะการคิดที่ จำเป็นต้องใช้อยู่เสมอในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ทักษะการสังเกต ทักษะการสำรวจ ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนก ทักษะการเปรียบเทียบ เป็นต้น

2. ทักษะการคิดขั้นสูง หรือทักษะการคิดที่ซับซ้อน หมายถึงทักษะการคิดที่มีขั้นตอนหลายขั้นตอนและต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมาย และทักษะการคิดที่เป็นแกนหลักๆ ทักษะในแต่ละขั้น

เช่น ทักษะการสรุปความ ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการผสมผสานข้อมูล ทักษะการจัดระบบความคิด ทักษะการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และทักษะการตั้งสมมติฐาน เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ลักษณะการคิดหรือการคิดระดับกลาง มีขั้นตอนในการคิดซับซ้อนมากกว่าการคิดในกลุ่มที่ 1 การคิดในกลุ่มนี้เป็นพื้นฐานของการคิดระดับสูง ซึ่งลักษณะการคิดแต่ละลักษณะต้องอาศัยทักษะความคิดพื้นฐานมากบ้าง น้อยบ้าง ใน การคิดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มลักษณะการคิดทั่วไปที่จำเป็น ได้แก่ การคิดคล่อง การคิดละเอียด การคิดหลากหลาย และการคิดชัดเจน กลุ่มลักษณะการคิดที่เป็นแก่นสำคัญ ได้แก่ การคิดถูกทาง การคิดใกล้ การคิดกว้าง การคิดอย่างมีเหตุผล และการคิดลึกซึ้ง

กลุ่มที่ 3 กระบวนการคิดหรือการคิดระดับสูง มีขั้นตอนการคิดซับซ้อนและต้องอาศัยทักษะการคิดและลักษณะการคิดเป็นพื้นฐานในการคิดกระบวนการคิดมีหลายกระบวนการ การ เช่น กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ กระบวนการคิดตัดสินใจ และกระบวนการคิดแก้ปัญหา เป็นต้น

สเตอร์นเบอร์ก (1985) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเชาว์ปัญญาด้วยทฤษฎีสามมิติ (Triarchie Theory) ประกอบด้วย

1. ทฤษฎีอยู่ด้านบริบทสังคม (Contextual Sub Theory) เชื่อว่าการพัฒนาการคิดต้องมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของบุคคลที่เข้าเคยชิน ให้สิ่งเหล่านี้ค่อยๆ ปรับตัวด้วยกระบวนการ หรือเลือกสิ่งแวดล้อมเข้ามาช่วย ปรับแต่งสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับเขา

2. ทฤษฎีอยู่ด้านประสบการณ์ (Experience Sub Theory) เป็นการพิจารณาผลของความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เมื่อเชิงปัญหาหรือบุคคล หรือสถานการณ์ต่างๆ ด้วยการทำความเข้าใจปัญหา และดำเนินการแก้ไขตามที่ตนเข้าใจ สิ่งเหล่านี้เป็นความสามารถคล่องในการคิด ประมวลผลข้อมูลที่เหมือนเป็นไปโดยอัตโนมัติด้วยกระบวนการ ซึ่งจะเกิดได้เมื่อต้องเผชิญเหตุการณ์ อยู่ๆ จนเป็นความชำนาญ

3. ทฤษฎีอยู่ด้านกระบวนการคิด (Componental Sub Theory) เป็นความสามารถเบื้องต้น ที่ใช้ระบบการคิดจัดการต่อโครงสร้างสิ่งของ บุคคล หรือสัญลักษณ์ต่างๆ ที่พบเพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิด หนึ่งเป็นอีกแนวคิดหนึ่ง กระบวนการคิดมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

3.1 องค์ประกอบด้านการคิดขั้นสูง (Metacom Ponents) เป็นกระบวนการคิดที่ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้ การระบุปัญหา การจำกัดความปัญหา การสร้างกลวิธีในการแก้ปัญหา การจัดระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การจัดสรรงรทรพยากร การตรวจสอบ การแก้ปัญหา และการประเมินผลการแก้ปัญหา

3.2 องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (Performance Component) คือเมื่อผ่านกระบวนการคิดแล้วลงมือปฏิบัติ และอาจเกิดการแก้ปัญหาตามมา

องค์ประกอบด้านการแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition Component) เป็นกระบวนการหาความรู้ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการต่างๆ เข้ามาเปรียบเทียบกับข้อมูลเดิม เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ สะสมไว้ในระบบความจำ

Watson and Glaser (1964) กล่าวว่ากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณประกอบด้วย การอุปนัยหรือความสามารถในการอ้างอิง การตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น การนิรนัย การตีความ และการประเมินข้อโต้แย้ง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศรีจันทร์ ทองขาว. (2544) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยศรีมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าทักษะทางปัญญาของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีความสัมพันธ์กับความคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เกือบทุกลักษณะ ยกเว้น ทักษะการจำแนกไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดอย่างมีวิจารณญาณ

มาลี ไชยเสนา. (2548) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะย่อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เกือบทุกทักษะ ยกเว้น ทักษะการจำแนกเท่านั้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ภูรินทร์ ยะแสง. (2550) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทางตรง ได้แก่ เชawnปัญญา และเจตคติต่อการเรียน ตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อม ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง แรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ สไตล์การเรียนและความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับตัวแปรที่ส่งผลทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ความสนใจเรียน และบรรยายกาศในชั้นเรียน

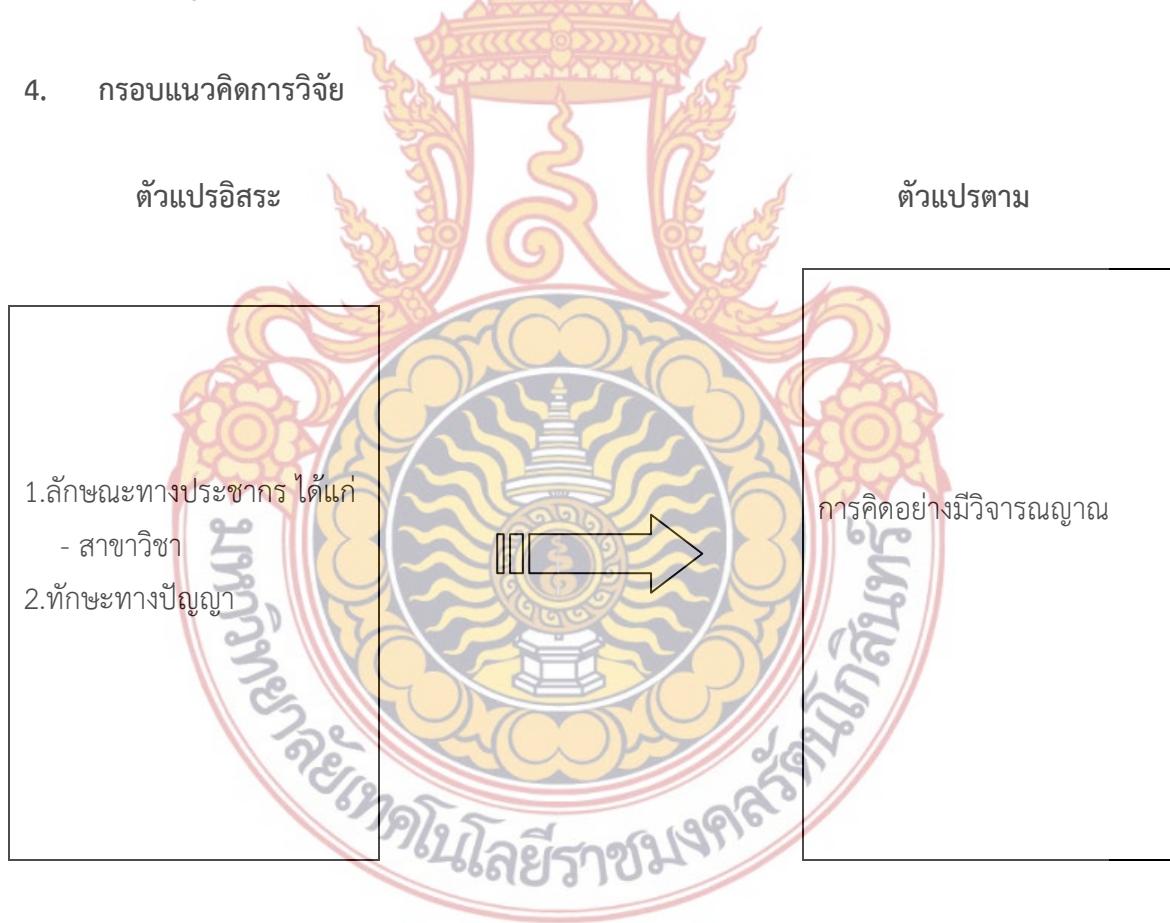
ศิริขวัญ จันลาครี. (2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านรู้จักคิดวิเคราะห์ ด้านหาเหตุผลที่ถูกต้อง และด้านสืบค้นหาความจริง ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความคิดสร้างสรรค์โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านแก้ปัญหาได้ลงตัว ด้านเกิดนวัตกรรมใหม่ และด้านได้สิ่งใหม่ที่ดีกว่าเดิม และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสามารถในการทำงานโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความสามารถในสาขาที่ทำ ด้านความสามารถด้านเทคนิค และด้านความสามารถอื่นๆ

ชนันท์ ราตรุทอง. (2552) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางปัญญาของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดย

ทักษะทางปัญญาของสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดในขณะที่สาขาวิชาเอกสังคมศึกษาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด ค่าเฉลี่ยของทักษะทางปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทุกคู่ยกเว้นสาขาวิชาภาษาไทยและสาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปและสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

สุธาราทิพย์ จันทิมางค์ร. (2553) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวดหมู่ใน ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวดหมู่ใน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวดหมู่ใน มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 549 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 180 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 55 คน นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 50 คน และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล จำนวน 75 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มี 2 ฉบับ ดังนี้
ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดทักษะทางปัญญา และฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดทักษะทางปัญญา

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ สาขาวิชา ชั้นปีที่กำลังศึกษา
ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดทักษะทางปัญญา มี 11 ทักษะย่อยดังนี้

- 2.1 ทักษะการสังเกต
- 2.2 ทักษะการบรรยาย
- 2.3 ทักษะการอธิบาย
- 2.4 ทักษะการเปรียบเทียบ
- 2.5 ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด
- 2.6 ทักษะการจำแนก
- 2.7 ทักษะการให้จำกัดความ

2.8 ทักษะการสรุปความ

2.9 ทักษะการกำหนดราย

2.10 ทักษะการคิดด้านการตั้งสมมติฐาน

2.11 ทักษะการคิดด้านการเสนอทางเลือก

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มี 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การอนุมาน

ตอนที่ 2 การยอมรับข้อตกลง

ตอนที่ 3 การนิรนัย

ตอนที่ 4 การตีความ

ตอนที่ 5 การประเมินข้อโต้แย้ง

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ โดยคณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยยึดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อถูกวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และค่าความยากง่าย

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือโดยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์จำนวน 30 คน จำนวนผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือรายละเอียดดังนี้

1. ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามต่าง ๆ มาปรับแก้ให้เหมาะสมเพื่อวัดทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถามจากการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha Coefficient) ของ cronbach

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการติดต่อขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนรายวิชาเพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างหลังคาบเรียน
2. ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามโดยมีการซึ่งจะเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในเรื่องของข้อคำถามและซึ่งจะวิธีการตอบ
3. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลคงจะใช้โดยมีสถิติที่ใช้ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทำการทดสอบสมมติฐานมี 2 ลักษณะ คือ
  - 2.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Correlation Analysis)
  - 2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะทางปัญญาของนักศึกษาทั้ง 3 สาขาวิชา โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาทักษะทางปัญญาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ประการที่สองเพื่อศึกษาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และประการสุดท้ายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ คณะผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบรี่ยบเทียบระหว่างลักษณะประชากรของนักศึกษา กับคะแนนทดสอบทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ศึกษา		
1	59	32.78
2	41	22.78
3	42	23.33
4	38	21.11
รวม	180	100.00
สาขาวิชา		
ภาษาจีน	55	30.27
ภาษาญี่ปุ่น	50	28.10
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	75	41.63
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 32.78 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 22.78 ตามลำดับ ส่วนชั้นปีที่ 4 มีจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 21.11 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 41.63 รองลงมา คือ สาขาวิชาภาษาจีนจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 30.27 และสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

2.1 ผลการวิเคราะห์ทักษะทางปัญญาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบทักษะทางปัญญา ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ภาษาจีน	15.55	5.426
ภาษาญี่ปุ่น	18.84	10.133
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	16.60	6.299
เฉลี่ยรวม	16.90	7.419

จากตารางที่ 2 พบร้า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทดสอบทักษะทางปัญญาโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.90 เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาพบว่านักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 18.84 รองลงมาคือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.60 และสาขาวิชาภาษาจีนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.55 ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การอนุมาน	2.79	0.547
การตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น	2.55	0.489
การนิรนัย	2.60	0.672
การตีความ	2.74	0.841
การประเมินข้อโต้แย้ง	2.69	0.563

จากตารางที่ 3 พบร้า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยรวม เมื่อพิจารณารายด้าน พบร้า ด้านการการอนุมานมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 2.79 รองลงมาคือด้านการตีความมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ส่วนด้านการตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้นมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.55

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การอนุมาน	2.53	0.365
การตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น	2.54	0.842
การนิรนัย	2.51	0.364
การตีความ	2.86*	0.749
การประเมินข้อโต้แย้ง	2.60	0.655

จากตารางที่ 4 พบร้า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนมีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยพิจารณารายด้าน พบร้า ด้านการตีความมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 2.86 รองลงมาคือด้านการประเมินข้อโต้แย้งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 ส่วนด้านการนิรนัยคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.51

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การอนุมาน	2.82	0.632
การตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น	2.51	0.528
การนิรนัย	2.78	0.742
การตีความ	2.80	0.314
การประเมินข้อโต้แย้ง	2.93*	0.668

จากตารางที่ 5 พบร้า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยพิจารณารายด้าน พบร้า ด้านการประเมินข้อโต้แย้งมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 2.93 รองลงมาคือด้านการอนุมานมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 ส่วนด้านการตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.51

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การอนุમาน	3.01*	0.745
การตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น	2.60	0.618
การนิรนัย	2.52	0.549
การตีความ	2.57	0.325
การประเมินข้อโต้แย้ง	2.54	0.674

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลมีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการอนุमานมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.01 รองลงมาคือด้านการตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้นมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 ส่วนด้านการนิรนัยมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.52

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ภาษาจีน	13.04	2.887
ภาษาญี่ปุ่น	13.84	3.496
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	13.24	3.627
เฉลี่ยรวม	13.37	3.376

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.34 เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 13.84 รองลงมาคือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.24 และสาขาวิชาภาษาจีนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.04 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ทักษะทางปัญญา	
1. ทักษะการสังเกต	.274*
2. ทักษะการบรรยาย	.323*
3. ทักษะการอธิบาย	.356*
4. ทักษะการเปรียบเทียบ	.002
5. ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด	.285*
6. ทักษะการจำแนก	.028
7. การให้คำจำกัดความ	.229*
8. ทักษะการสรุปความ	.337*
9. ทักษะการทำนาย	.231*
10. ทักษะการตั้งสมมติฐาน	.283*
11. ทักษะการเสนอทางเลือก	.295*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 พบร่วม ทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะยื่อยกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 8 ค่า จากทั้งหมด 11 ค่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.229 ถึง 0.356 ได้แก่ ทักษะการอธิบาย ทักษะการสรุปความ ทักษะการบรรยาย ทักษะการเสนอทางเลือก ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการสังเกต ทักษะการให้คำจำกัดความ และทักษะการทำนาย ตามลำดับ ยกเว้น ทักษะการจำแนก และ ทักษะการเปรียบเทียบ ไม่มีค่าความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

**ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา
คณะศิลปศาสตร์สาขาวิชาภาษาจีน**

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ทักษะทางปัญญา	
1. ทักษะการสังเกต	.197*
2. ทักษะการบรรยาย	.334*
3. ทักษะการอธิบาย	.327*
4. ทักษะการเปรียบเทียบ	.154*
5. ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด	.151*
6. ทักษะการจำแนก	.135*
7. การให้คำจำกัดความ	.180*
8. ทักษะการสรุปความ	.261*
9. ทักษะการทำนาย	.131*
10. ทักษะการตั้งสมมติฐาน	.195*
11. ทักษะการเสนอทางเลือก	.232*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์สาขาวิชาภาษาจีน มีทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะย่อยกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์ทางบวกทุกค่าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.131 ถึง 0.334 ได้แก่ ทักษะการบรรยาย ทักษะการอธิบาย ทักษะการสรุปความ ทักษะการเสนอทางเลือก ทักษะการสังเกต ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการทำนาย ให้คำจำกัดความ ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด ทักษะการจำแนก และทักษะการทำนาย ตามลำดับ

**ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา
คณะศิลปศาสตร์สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น**

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ทักษะทางปัญญา	
1. ทักษะการสังเกต	.264*
2. ทักษะการบรรยาย	.333*
3. ทักษะการอธิบาย	.358*
4. ทักษะการเปรียบเทียบ	.182
5. ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด	.145
6. ทักษะการจำแนก	.038
7. การให้คำจำกัดความ	.227*
8. ทักษะการสรุปความ	.337*
9. ทักษะการทำนาย	.001
10. ทักษะการตั้งสมมติฐาน	.285*
11. ทักษะการเสนอทางเลือก	.095

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 10 พบร่วม ทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะยื่อยกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 6 ค่าจากทั้งหมด 11 ค่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.227 ถึง 0.358 ได้แก่ ทักษะการอธิบาย ทักษะการสรุปความ ทักษะการบรรยาย ทักษะการสังเกต ทักษะการตั้งสมมติฐาน และทักษะการให้คำจำกัดความ ตามลำดับ นอกจากนี้ไม่มีค่าความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

**ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา
คณะศิลปศาสตร์สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล**

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ทักษะทางปัญญา	
1. ทักษะการสังเกต	.298*
2. ทักษะการบรรยาย	.219*
3. ทักษะการอธิบาย	.223*
4. ทักษะการเปรียบเทียบ	.095
5. ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด	.103
6. ทักษะการจำแนก	.125
7. การให้คำจำกัดความ	.276*
8. ทักษะการสรุปความ	.335*
9. ทักษะการทำนาย	.318*
10. ทักษะการตั้งสมมติฐาน	.323*
11. ทักษะการเสนอทางเลือก	.001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 11 พบร่วม ทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะย่อ กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 7 ค่า จากทั้งหมด 11 ค่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.219 ถึง 0.338 ได้แก่ ทักษะการสรุปความ ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการทำนาย ทักษะการสังเกต ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการอธิบาย และทักษะการบรรยาย ตามลำดับ นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างลักษณะประชากรของนักศึกษา กับ
ทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณิตศิลปศาสตร์**

**4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างลักษณะทางประชากรของนักศึกษา กับ ทักษะทาง
ปัญญาของนักศึกษา**

นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีทักษะทางปัญญาแตกต่างกันหรือไม่

H_0 : นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีทักษะทางปัญญาไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีทักษะทางปัญญาแตกต่างกัน

**ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะทางปัญญาของนักศึกษา คณิตศิลปศาสตร์ จำแนก
ตามสาขาวิชา**

ทักษะทางปัญญา	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างสาขาวิชา	295.844	2	147.922	2.740	0.067
ภายในสาขาวิชา	9556.356	177	53.991		
รวม	9852.200	179			

ที่ระดับมั่นยำสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 12 ผลวิเคราะห์พบว่าสาขาวิชาของนักศึกษา กับ คะแนนเฉลี่ยทักษะทางปัญญา
ของนักศึกษา คณิตศิลปศาสตร์ โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างลักษณะทางประชากรของนักศึกษา กับ การคิดอย่างมี
วิจารณญาณของนักศึกษา**

นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการคิดอย่าง มีวิจารณญาณแตกต่างกันหรือไม่

H_0 : นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการคิดอย่าง มีวิจารณญาณไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการคิดอย่าง มีวิจารณญาณแตกต่างกัน

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบค่าแหน่งเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชา

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างสาขาวิชา	18.317	2	9.159	.802	0.45
ภายในสาขาวิชา	2022.327	177	11.426		
รวม	2040.644	179			

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 13 ผลวิเคราะห์พบว่าสาขาวิชาของนักศึกษา กับค่าแหน่งเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ คณะผู้วิจัยขอนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และอยู่ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

2.1 ผลการวิเคราะห์ทักษะทางปัญญาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทดสอบทักษะทางปัญญาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่ง เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล และสาขาวิชาภาษาจีน ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยรวม เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการอนุมานมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการการตีความ ส่วนด้านการตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้นมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณานักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาได้ผลโดยสรุปดังนี้

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการตีความมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการประเมินข้อโต้แย้ง ส่วนด้านการนิรนัยคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการประเมินข้อโต้แย้งมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการอนุมาน ส่วนด้านการตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้นมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการอนุมานมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น ส่วนด้านการนิรนัยมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเกินครึ่งหนึ่งเพียงเล็กน้อย เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล และสาขาวิชาภาษาจีน ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญา กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์โดยรวม พบว่า ทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะย่ออยู่ในความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เกือบทุกค่า ยกเว้น ทักษะการเปรียบเทียบ และทักษะการจำแนก ไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

เมื่อพิจารณา นักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาได้ผลโดยสรุปดังนี้

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน พบว่า มีทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะย่ออยู่กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกค่าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ทักษะการบรรยาย ทักษะการอธิบาย ทักษะการสรุปความ ทักษะการเสนอทางเลือก ทักษะการสังเกต ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด ทักษะการจำแนก และทักษะการทำนาย ซึ่งทักษะทางปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงสุดคือ ทักษะการบรรยาย และต่ำสุด คือ ทักษะการทำนาย

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น พบว่า ทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะย่ออยู่กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ทักษะการอธิบาย ทักษะการสรุปความ ทักษะการบรรยาย ทักษะการสังเกต ทักษะการตั้งสมมติฐาน และทักษะการให้คำจำกัดความ ซึ่งทักษะทางปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงสุดคือ ทักษะการอธิบาย ส่วนทักษะทางปัญญาที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ทักษะการให้คำจำกัดความ นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล พบว่า ทักษะทางปัญญาแต่ละทักษะย่ออยู่กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ทักษะการสรุปความ ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการทำนาย ทักษะการสังเกต ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการอธิบาย และทักษะการบรรยาย ซึ่งทักษะทางปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงสุดคือ ทักษะการสรุปความ และต่ำสุด คือ ทักษะการทำนาย นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างลักษณะประชากรของนักศึกษา กับ ทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างลักษณะทางประชากรของนักศึกษา กับ ทักษะทางปัญญาของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีทักษะทางปัญญาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างลักษณะทางประชากรของนักศึกษา กับ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญากับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีผลการวิจัยที่จะอภิปรายดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญากับการคิดอย่างมีวิจารณญาณนักศึกษา

ทักษะทางปัญญาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เกือบทุกทักษะ ยกเว้น ทักษะการเปรียบเทียบ และทักษะการจำแนก ไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลี ไชยเสนา (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญากับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบร่วม ทักษะทางปัญญาของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 เกือบทุกทักษะ ยกเว้น ทักษะการจำแนก ไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีจันทร์ วรรณขาว (2544) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญากับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลศรีเมฆาราม พบร่วม ทักษะทางปัญญาของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เกือบทุกทักษะ ยกเว้น ทักษะการจำแนก ไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2. เปรียบเทียบระหว่างลักษณะประชากรของนักศึกษา กับ ทักษะทางปัญญา และ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา

. กลุ่มตัวอย่างที่มี สาขาวิชา แตกต่างกัน มีทักษะทางปัญญาโดยรวมของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มตัวอย่างที่มีสาขาวิชา แตกต่างกัน มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยรวมของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรมีการสร้างคำตามในแบบทดสอบบัดทักษะทางปัญญา และแบบทดสอบบัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้เน้นสถานการณ์กับศิลปศาสตร์ให้มากขึ้น เพราะจะทำให้ผลการวิจัยที่ได้มีความซัดเจนยิ่งขึ้น

2. ควรมีทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางปัญญากับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคนต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญากับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา

2. ควรมีการวิจัยเพื่อหารูปแบบการสอน โดยสอดแทรกในเนื้อหารายวิชาเพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณแก่นักศึกษาต่อไป

3. ควรทำการศึกษาด้านทักษะทางปัญญาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา

5. ควรศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ คนต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

6. ควรศึกษาการใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะท้อนความคิดของนักศึกษา

บรรณานุกรม

- ภูริณัฐ กระแสงโสม. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มาตรฐาน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- สุทธาทิพย์ จันทิมาภรณ์. การศึกษาผลลัพธ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวดหมู่กับใบสารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2553.
- ศิริขวัญ จันลาศรี. ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. ปริญญาโท บช.ม. มาตรฐาน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- ทิศนา แ xen มณี และคณะ. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2540.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ. 2546.
- Beyer, Barry K. "Critical Thinking : What Is It?," *Social Education*. 49(4) : 270-276 ; April, 1985.
- Fraenkel, Jack R. *Helping Students Think and Value : Strategies for Teaching the Social Studies*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1980.
- Sternberg, R. J. *Beyond IQ : A triarchic theory of human intelligence*. New York : Cambridge University Press, 1985.
- Watson, G. and E.M. Glaser. *Watson-Glaser Critical Thinking Appraisal Manual*. New York : Harcourt Brace World, 1964.

ภาครผนวก

แบบทดสอบวัดทักษะทางปัญญา

แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงใหม่

แบบทดสอบวัดทักษะทางปัญญา

เลขที่แบบวัด.....

คะแนน.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 50 ข้อ 50 คะแนน ใช้เวลาสอบ 2 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ จากตัวเลือก ก – ง ให้เลือกตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น กรุณาทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ทำเครื่องหมาย * ลงใน คำตอบเดิม แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในคำตอบใหม่

คณะผู้วิจัย

ชั้นปีที่..... สาขาวิชา.....

กระดาษคำตอบ

ทักษะการสังเกต

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

ทักษะการบรรยาย

ข้อ	ก	ข	ค	ง
6.				
7.				
8..				

ทักษะการอธิบาย

ข้อ	ก	ข	ค	ง
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				

ทักษะการเปรียบเทียบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				

ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด

ข้อ	ก	ข	ค	ง
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				

ทักษะการจำแนก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

ทักษะการให้คำจำกัดความ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
31.				
32.				
33.				
34.				

ทักษะการสรุปความ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
35.				
36.				
37.				
38				

ทักษะการทำงาน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
39.				
40.				
41.				
42..				

ทักษะการตั้งสมมติฐาน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
43.				
44.				
45.				
46.				

ทักษะการเสนอทางเลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
47.				
48.				
49.				
50.				

“ได้ไดโนโลกล้วนอนิจจัง

คงแต่บำบัดอยู่ยังเที่ยงแท้

คือเจตติดตัวรังลงແນ່ນອຸ່ນາ ตามแต่บำบัดอยู่แล้วກ່ອງເກື້ອຮັກຫາ”

1. ข้อความข้างต้นໄມ້ໄດ້ລ່າວສຶ່ງໃດ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ทำດີເດີ ທຳຂໍ້ໄດ້ຂໍ້ວ
- ຂ. ຄວາມໄມ້ເຖິງແທ້ແນ່ນອນຂອງສຶ່ງຕ່າງໆ
- ຄ. ຮັກຫາຄວາມມືດຸຈຸເກລືອຮັກຫາຄວາມເຄີມ
- ງ. ຄວາມມືດີຕົດຕາມເໝືອນເງາຕາມຕົວ

“ສມຄຣີໄມ້ເຫັນດ້ວຍດັບກາລືອກຕັ້ງສນາຊີກສາຜູ້ແທນຮາຍງຽດຕາມຮັກຮມນຸ່ງໃໝ່ທີ່ໄໝແປ່ງເຂດຍ່ອຍກາລືອກຕັ້ງອອກເປັນເຂດລະ 1 ດົກລ່າວວ່າກ່ອງໃຫ້ເກີດຄວາມຢູ່ຍາກແລະໄມ່ຈະປັບກັນກາຮາຍສີທີ່ຂໍ້ອເສີຍໄດ້”

2. ປະເທັນຂອງກາຮັກແຍ້ງຍູ່ທີ່ຂໍ້ໄດ້ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ກາລືອກຕັ້ງ ສສ. ຕາມຮັກຮມນຸ່ງໃໝ່ກ່ອງໃຫ້ເກີດຄວາມຢູ່ຍາກຈົງຫຼືວ່າ
- ຂ. ກາລືອກຕັ້ງ ສສ. ຕາມຮັກຮມນຸ່ງໃໝ່ໄມ້ຈະປັບກັນກາຮົ້າສີທີ່ຂໍ້ອເສີຍໄດ້ຈົງຫຼືວ່າ
- ຄ. ກາຮັກແປ່ງເຂດຍ່ອຍກາລືອກຕັ້ງອອກເປັນເຂດລະ 1 ດົກໄດ້ຈົງຫຼືວ່າ
- ງ. ຕ້ອງແປ່ງເຂດເລືອກຕັ້ງອ່າຍ່າງໄຮຈຶຈະໄມ່ມີກາຮາຍສີທີ່ຂໍ້ອເສີຍ

“ກາຮັກພິຈາລະາທາງສີລປ່ອງຄູ່ປຸ່ນໂດຍເຂົາພາະສີລປ່ອງປະຍຸກຕົ້ນນັ້ນນ່າສັນໃຈອ່າຍ່ຍິ່ງ ເພຣະແນ່ວ່າຄູ່ປຸ່ນຈະເປັນປະເທດພັນນາທີ່ທັນສ້າມ ແລະກ້າວໄກລກວ່າປະເທດຕະວັນຕົກ ແຕ່ຄວາມກ້າວຫັນໃນທາງສີລປ່ອງປະຍຸກຕົ້ນນີ້ມີລັກຂັນະຫຼືວິສຕ່າລົ້ງຄູ່ປຸ່ນຜົນຜານຍູ່”

3. ข้อความນີ້ກ່າວສຶ່ງຄູ່ປຸ່ນໃນດ້ານໄດ້ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ຄວາມນ່າສານໃຈຂອງສີລປ່ອງປະຍຸກ
- ຂ. ກາຮັກສ້າງເອກລັກໝົມທາງສີລປ່ອງປະຍຸກ
- ຄ. ກາຮັກພັນນາຮູບແບບໃໝ່ຂອງສີລປ່ອງປະຍຸກ
- ງ. ກາຮັກຮູບແບບເດີມຂອງສີລປ່ອງປະຍຸກ

“ທີ່ດິນແປ່ງທີ່ນີ້ອູ່ຕົຣິນນັ້ນ ຖຸກປີມີມີກາຮັກວັດເນື້ອທີ່ພບວ່າເນື້ອທີ່ຂອງບຣິເວຣັນນີ້ລົດລົງ ໂດຍເຂົາພາະເນື້ອທີ່ບຣິເວຣັນໄກລ້ກັບຝ່າງແມ່ນໜັ້ນທີ່ເປັນທີ່ເດີ່ງ”

4. ປຸ່ນຫາໃນສານກາຮັກນີ້ຄືອະໄຮ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ແມ່ນ້ຳສາຍນີ້ເປັນເສັ້ນທາງ
- ຂ. ນັ້ນໃນແມ່ນ້ຳມີປົມານເພີ່ມເຂົ້າ
- ຄ. ເນື້ອທີ່ຂອງທີ່ດິນແປ່ງນີ້ລົດລົງ
- ງ. ທີ່ດິນແປ່ງນີ້ອູ່ໄກລ້ແມ່ນ້າມາກເກີນໄປ

“ຄົນມີໄດ້ຂ່າຍກັນພັດນາເສຣະຮູກິຈຂອງชาຕີອ່າງເດືອຍວ ແຕ່ຄົນຍັງຂ່າຍພັດນາດ້ານສັຄນໃຫ້ແກ່ชาຕີ ກາຮັກທີ່ຈະພັດນາດ້ານສັຄນແທ່ງชาຕີໄທຢູ່ເກົ່າວໜ້າໄປຢ່ອມຕ້ອງອາສີກາຮັກເອົາເຂັ້ນກັນ ປະຊາບທີ່ໄດ້ຮັບກາຮັກມີສ່ວນຂ່າຍພັດນາສັຄນ”

5. ຈາກບທຄວາມນີ້ກາຮັກພັດນາປະເທດຍ່ອມເຂົ້າຍູ່ກັບກາຮັກພັດນາອະໄໄຣ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ກາຮັກພັດນາເສຣະຮູກິຈ
- ຂ. ກາຮັກພັດນາຄານ
- ຄ. ກາຮັກພັດນາກາຮັກສົກຫາ
- ງ. ກາຮັກພັດນາເສຣະຮູກິຈແລະສັຄນ

6. ລູກເກເຮ ຈົນພົວແມ່ຕ້ອງບອກສາລາ ມາຍຄວາມວ່າອ່າຍ່າງໄຣ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ແມ່ຂອງຈັ້ງ ກ່າວປະຈານລູກຕ່ອຫນ້າເພື່ອນ
- ຂ. ພ່ອຂອງຈອຍ ເລີກເອາໄຈໃສ່ຈ່ອຍມານານແລ້ວ
- ຄ. ອັກຄວບຄຸມພຸດທິກຣມຂອງເກອຍ່າງເຂັ້ມງວດ
- ງ. ນາງສຣີສຸດາພາລູກໄປກຣາບພຣະທີ່ວັດ

“ກາຮັກມືວິທີ ຄືກາຮັກມີປັ້ງຫາ
ກາຮັກແກ້ປັ້ງຫາ ຄືຄວາມຈົງລູງອກຈານ”

7. ຈາກຂໍ້ຄວາມ “ກາຮັກມືວິທີກີ່ກາຮັກມີປັ້ງຫາ” ຂໍ້ໄດ້ກ່າວໄດ້ລູກຕ້ອງ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ຂົວຫຼືກີ່ມີປັ້ງຫາຄື່ອງຫຼືກີ່ຈົງລູງອກຈານ
- ຂ. ຂົວຫຼືກີ່ຫຼືກີ່ຕ້ອງເພີ້ມກັບປັ້ງຫາຍ່າງຫລືກເລີ່ມໄນ້ໄດ້
- ຄ. ຂົວຫຼືກີ່ແກ້ປັ້ງຫາໄດ້ຄື່ອງຫຼືກີ່ທີ່ມີຄວາມສຸຂ
- ງ. ຖຸກຄົນມີປັ້ງຫາແຕ່ແກ້ປັ້ງຫາຕ່າງກັນໄປຕາມປະສົບກາຮັກດີມ

8. ຊ້າງຈັບຕັກແຕນ ມາຍຄວາມວ່າອ່າຍ່າງໄຣ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ນາງວິກຣິມຍື່ນຕໍ່ແໜ່ງສູງແຕ່ທຳກຳນັ້ນນ້ອຍ
- ຂ. ນາງປົ້ງທຳກຳນັ້ນໃໝ່ ຈຶ່ງຈະເປັນຕ້ອງໃໝ່ປະມານມາກ
- ຄ. ນາຍໂກທຳກຳເຮື່ອງຈ່າຍໃຫ້ເປັນເຮື່ອງຍາກ
- ງ. ນາຍເປົ້າກສ້າງຄອກຮາຍຫມື່ນໄລ້ລູກສູ້ນັ້ນ 1 ຕ້າວ

9. ຄົນທີ່ພູດນ້ຳທ່ວມທຸ່ງ ຜັກບຸ້ງໂທຮ່ວງເຮັງ ເພຣະຂາດປະສົບກົມພາໃນຂໍ້ໄດ້ (ທັກະນະກາຮັກເກຕ)

- ກ. ຂາດຄວາມຮູ່ໃນເຮື່ອງທີ່ພູດ
- ຂ. ກາຮັກເຕີມຄວາມພັ້ນອົມ
- ຄ. ຂາດທັກະນະໃນກາຮັກສົກຫາ
- ງ. ໄນສາມາດຮຽນຮັບຮົມນີ້ຂ້ອາກໃຫ້ຕຽນປະເທດນີ້

“...คนที่ปกปิดความจริงด้วยความเท็จนั้น นึกหมายว่าตนหลอกหลวงผู้อื่นให้หลงเชื่อ แต่แท้ที่จริงตนกลับหลอกตนเอง เพราะความจริงนั้นคงจะปรากฏขึ้นสักวันหนึ่ง คนจำพวกนี้จึงได้ชื่อว่าอยู่ในกองทุกข์”

10. เพราะเหตุใดจึงได้ชื่อว่าอยู่ในกองทุกข์ (ทักษะการอธิบาย)

- ก. เพราะหลอกตนเอง
- ข. เพราะกลัวคนอื่นจะหลอกตนเองบ้าง
- ค. เพราะประพฤติผิดศีลข้อ 4
- ง. เพราะต้องระวังรักษาความเท็จตลอดไป

“ข้าราชการฝ่ายปกครองมีหน้าที่ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชน”

11. ข้อความที่ขึ้นสื้นใต้ตัวความໄດ้ว่าย่างไร (ทักษะการอธิบาย)

- ก. แก้ปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ แก่ประชาชน
- ข. ส่งเสริมสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชน
- ค. พัฒนาการศึกษาและอาชีพของประชาชนให้เกิดความทันสมัย
- ง. ถูกทุกข์

“อุดมการณ์ของอุดมศึกษา คือ การสอน การวิจัย การบริการสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมดังที่กล่าวไว้ แต่มหาวิทยาลัยก็ควรคำนึงถึงการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่นักศึกษาด้วยห้าไม่แล้วมหาวิทยาลัยย่อมมีค่าเป็นเพียงโครงงานผลิตเครื่องมือให้แก่สังคม หรือเป็นโรงฝึกอบรมนักวิชาชีพขั้นสูงเท่านั้น มิใช่แหล่งสร้างคนดีที่มีความเก่ง”

12. ข้อใดเป็นจุดอ่อนของฝ่ายตรงกันข้ามที่ผู้เขียนมองเห็น (ทักษะการอธิบาย)

- ก. มองข้ามบางสิ่งบางอย่างที่สำคัญ
- ข. เป็นโรงงานผลิตเครื่องมือให้แก่สังคม
- ค. มุ่งเน้นสร้างคนเก่งมากกินไป
- ง. “ไม่เห็นความสำคัญของคนดี”

“...การอนของมนุษย์นี้ก็เป็นสิ่งที่น่าคิด เมื่อยามตื่น เรายังคงตื่น ก็ต้องตั้งตัวตรง ห้ายืนไปทางฟ้าเบื้องบน เป็นเครื่องหมายแห่งความทะเยอทะยานไฝสูงของมนุษย์ แต่ในที่สุดเวลาอนเขาก็โอนตัวลงบนกับพื้นดินเหมือนกับหมด ธรรมชาติต้องมอบยกกล่าวเรารอยู่ทุกวันว่าหัวของคนเรา้นย่ออมอยู่ในระดับเดียวกันทั้งสิ้น แม้ในเวลาตื่นหัวของเราจะแลดูสูงเด่น แต่ในที่สุดก็จะต้องลดลงอยู่ในระดับเดียวกับคนทั้งหลาย”

13. ข้อความนี้ให้ข้อคิดได้แก่ผู้อ่าน (ทักษะการอธิบาย)

- ก. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ข. อนิจจัง วัญสังฆาร
- ค. จงอย่าลืมตน
- ง. คนล้มอย่าข้าม

14. ข้อใดแสดงคล้องกับข้อห้ามในศีลห้า (ทักษะการเปรียบเทียบ)

- ก. ให้ทาน ณ กาลคราว และประพฤติสุธรรมศรี
- ข. มีจิตตะอุดหน และสถิต ณ ขันตี
- ค. หากลูกและเมียเมีย ก็ต้องประหนึ่งตน
- ง. ถืออาทรพัร্যสิน อันเจ้าของมิยินยอม

15. ให้เลือกคำ ที่ใช้เข้าคู่กับคำที่ 3 เป็นทำนองเดียวกับ 2 คำแรก (ทักษะการเปรียบเทียบ) หมวด : ยา → ครู : ?

ก. นักเรียน	ข. ความรู้
ค. ไม่รียา	ง. ชอร์ล์ค

16. ให้เลือกคำ ที่ใช้เข้าคู่กับคำที่ 3 เป็นทำนองเดียวกับ 2 คำแรก (ทักษะการเปรียบเทียบ) นก : ไข่ → ต้นไม้ : ?

ก. ผล	ข. กิ่ง
ค. เมล็ด	ง. หน่อ

17. ให้เลือกคำ ที่ใช้เข้าคู่กับคำที่ 3 เป็นทำนองเดียวกับ 2 คำแรก (ทักษะการเปรียบเทียบ) ทุน : กำไร → เงินกู้ : ?

ก. หนี้สิน	ข. เงินปันผล
ค. เงินต้น	ง. ดอกเบี้ย

18. ให้เลือกคำ ที่ใช้เข้าคู่กับคำที่ 3 เป็นทำนองเดียวกับ 2 คำแรก (ทักษะการเปรียบเทียบ) คน : วิตามิน → ต้นไม้ : ?

ก. อาหาร	ข. ปุ๋ย
ค. น้ำ	ง. แสงแดด

19. ให้เลือกคำ ที่ใช้เข้าคู่กับคำที่ 3 เป็นทำนองเดียวกับ 2 คำแรก (ทักษะการเปรียบเทียบ) เวลา : นาฬิกา → น้ำหนัก : ?

ก. ถูกตุ่ม	ข. หน่วยวัด
ค. กีโลกรัม	ง. เครื่องซึ่ง

“ความแตกต่างของดอกไม้ไทยและดอกไม้ฝรั่งไม่ได้อยู่ที่ราคาเท่านั้น แต่อยู่ที่วัฒนธรรมและคุณค่าทางจิตใจ ดอกไม้ฝรั่งอาจดูโก้เงี่ยมีการอนกันเป็นช่อ แต่ดอกไม้ไทยเข้าใช้งานง่ายและให้หอมระรย และฝันถึงกันยามหลับสนิท”

20. ข้อใดเป็นทัศนะของผู้เขียน (ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด)

- ก. ดอกไม้ฝรั่งราคาแพงกว่าดอกไม้ไทย
- ข. ดอกไม้ไทยมีคุณค่ามากกว่าดอกไม้ฝรั่ง
- ค. ดอกไม้ฝรั่งไม่วัฒนธรรมให้เราศึกษา
- ง. ดอกไม้ไทยเหมาะสมสำหรับวางแผนไว้ข้างหนอน

- พฤษภาคร
โภทนต์เสน่ห์คง
นรชาติวาระวาย
สถิตทั่วแต่ชั่วดี
- อีกคุณรองปลดปลง^๑
สำคัญหมายในกายมี
มลายสิ้นทั้งอินทร์
ประดับไว้ในโลกฯ

21. ค่านิยมสูงสุดในเรื่อง “นรชาติ” คือข้อใด (ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด)

- ก. ความดีความชั่ว   ข. คุณงามความดี
ค. ชาติพลี   ง. งาช้างและเข้าสัตว์ยังอยู่

“วัดจักรเวียนไปไม่สิ้นสุด
ยามรุ่งโจรจนสดใสก็ไม่ปาน
เป็นมนุษย์อย่างท่านงดงามสังขาร
ย้อมถึงวารดับไปไม่ยืนยง”

22. คำประพันธ์ข้างต้นแสดงเจตนาของผู้เขียนตรงกับข้อใด (ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด)

- ก. โน้มนำเข้าเข้าสู่ศาสนา
ข. แนะนำให้คิด
ค. อายากให้คนอื่นพ้นทุกข์
ง. แสดงความห่วงใยผู้อื่น

“พวกเราทุกวันนี้เอาหูไปนาเอาตาไปไร้กันหรือย่างไร ที่ว่า
บ้านเมืองมีข้อมีแบบนี้ให้ไม่ได้แล้วหรือ ยกตัวอย่างง่ายๆ เช่น การ
ปล่อยให้ชาวประมงจับปลาในถุดูวางไข่ เขารู้กันทั่วโลกแล้วว่า
ผลร้าย เพราะเป็นเหตุให้ปลาสูญพันธุ์ในเวลาอันรวดเร็ว กฎหมาย
ลงโทษก็มี แต่ไม่มีใครเหลียวแลกฎหมายข้อนั้น ฉึกทึ้งเสียเลยดีไหม
ต่อไปนี้ครอทำได้ทำไป มือครยะาวสาวดีสาวอา บ้านเมืองไม่ใช่ของ
ครอคนเดียว”

23. ผู้เขียนต้องการสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องใดมากที่สุด (ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด)

- ก. ประชาชนไม่ควรพกกฎหมาย
ข. กฎหมายของบ้านเมืองไม่ศักดิ์สิทธิ์
ค. ควรเลิกกฎหมายที่ใช้บังคับไม่ได้ผล
ง. การจับปลาในถุดูวางไข่ให้ปลาสูญพันธุ์

“แด่เรือนเป็นที่รัก^๒
เหยียบก็ไม่เหยียบดีดี
ผู้หาญหักเหยียบยำน้ำใจที่
เหยียบเข็มหาก่อนแล้วย้อนมา”

24. เมื่อพิจารณาจากการใช้คำ ผู้เขียนน่าจะมุ่งให้ผู้อ่านรู้สึก
อย่างไร (ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด)

- ก. เห็นใจ   ข. ขอบขั้น
ค. เคียงด้วยกัน   ง. สมเพช

25. ข้อใดมีความหมายร่วมกัน (ทักษะการจำแนก)

- ก. หม่า - กิน   ข. ส่งเสริม - สนับสนุน
ค. อภิชาตบุตร - 光学าตบุตร   ง. เครื่องสุขภัณฑ์ - อ่างล้างหน้า

26. “ลูกหม้อ” ในข้อใดมีความหมายตามตัว และความหมายเชิง
อุปมา (ทักษะการจำแนก)

- ก. เจ้าใหญ่เป็นลูกหม้อแท้
ข. ในอ่างนี้เป็นที่เพาะลูกหม้อ^๓
ค. น้องชายฉันเลี้ยงลูกหม้อไว้หลายตัว
ง. เขาทำงานนานนานจนน้ำได้ว่าเป็นลูกหม้อของที่นี่

คำชี้แจง ข้อ 27 – 30 ให้พิจารณาเลือกคำที่ให้มา ให้เข้าพ梧กับ
กลุ่มคำ หั้ง 3 คำ ที่กำหนดให้

27. พระ เนร อุบาสก (ทักษะการจำแนก)

- ก. วัด   ข. การรักษาศีล
ค. เพศ   ง. ความประพฤติ

28. ร่มไม้ ชายคา ศาลา (ทักษะการจำแนก)

- ก. พัก   ข. เพิง
ค. พิง   ง. เหย็น

29. ผุ น่า เสีย (ทักษะการจำแนก)

- ก. หัก   ข. แห้ง
ค. แตก   ง. เสื่อม

30. ไห ถัง โถ่ (ทักษะการจำแนก)

- ก. บ่อ   ข. ขัน
ค. ตุ่ม   ง. อ่าง

“กิจกรรมของบุคคลกลุ่มนี้ ซึ่งได้มาพบร่องกันตามกำหนดนัด
หมายโดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด
เพื่อช่วยกันพิจารณาแก้ปัญหา เพื่อร่วมกันตัดสินใจ เพื่อรับทราบ
ข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะหรือนโยบายต่างๆ”

31. ข้อใดเป็นคำจำกัดความของข้อความข้างต้น (ทักษะการให้คำ
จำกัดความ)

- ก. การประชุม   ข. การอภิปราย
ค. การสัมมนา   ง. การแสดงธรรมศนะ

32. สำนวนในข้อใดมุ่งสอนคุณธรรม (ทักษะการให้คำจำกัดความ)

- ก. กินน้ำเทืนปลิง   ข. ข้าวแดงแกร้วอน
ค. วันพระไม่มีหนเดียว   ง. เข้าเมืองทางหลีต้องหลีตาม

“มีสติปัฏฐานเฉลี่ยวฉลาด แต่ซ่อนความฉลาดนั้นไว้ ยังไม่แสดง
ออกมามีอย่างไม่ถึงเวลาอันสมควร”

33. ข้อความข้างต้นนี้มีความหมายตรงกับสำนวนใด (ทักษะการให้
คำจำกัดความ)

- ก. คอมไนฝัก   ข. น้ำนิ่งไหลลึก
ค. เชื่องเหมือนแม่นอนหาด   ง. เสือช่อนเล็บ

34. “พี่น้องคุณนี้เข้าใกล้กันที่เรต้องทะเลกันทุกที” ข้อความนี้ตั้งกับ
สำนวนว่าอะไร (ทักษะการให้คำจำกัดความ)

- ก. จิงก์รา ขากรรไกร
- ข. ขنمพอสมนวยา
- ค. ขมิ้นกับปุ่น
- ง. เกลือจิ้มเกลือ

“ว่าจ่าว่าส่งสารแต่ใจไม่ส่งสารนั้นไม่ใช่เมตตา ใจไม่ประกอบด้วย
กรุณา คือใจไม่ส่งสาร ใจไม่เมตตา ก็จะไม่มีการกระทำด้วยกายหรือ
ใจเพื่อช่วยผู้มีความทุกข์ให้พ้นทุกข์ ให้มีความสุขยั่งเป็นความหมาย
ที่แท้จริงของกรุณา”

35. ข้อความข้างต้นนี้สรุปได้อย่างไร (ทักษะการสรุปความ)

- ก. เมตตาคือเกิดส่งสารขึ้นในใจและการพยายามช่วยเหลือคือ
กรุณา
- ข. การช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์นั้นใจต้องมีเมตtagก่อน
- ค. ว่าจ่าว่าส่งสารแต่ต้องอยู่บนพื้นฐานแห่งใจที่ไม่เมตตา
- ง. ความกรุณาเกิดขึ้นจากว่าจាតี่แสดงความส่งสาร

“เรื่องเหล่านี้ไม่ใช่เรื่องยากที่จะทำความเข้าใจอย่างที่คิดเลย อีก
ทั้งยังเป็นเรื่องที่นำไปปฏิบัติตามได้ง่าย และยังเป็นเรื่องที่เข้าใจได้
ง่ายอีกด้วย”

36. ข้อความต่อไปนี้ข้อความใดจะหัดรดและคงความหมายเดิมทุก
ประการ (ทักษะการสรุปความ)

- ก. เรื่องเหล่านี้เข้าใจได้ไม่ยากอย่างไรที่คิด
- ข. การช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์นั้นใจต้องมีเมตtagก่อน
- ค. ว่าจ่าว่าส่งสารแต่ต้องอยู่บนพื้นฐานแห่งใจที่ไม่เมตตา
- ง. ความกรุณาเกิดขึ้นจากว่าจាតี่แสดงความส่งสาร

“มรรยาทของคน สร้างวาระนาของคน”

37. จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่าอย่างไร (ทักษะการสรุปความ)

- ก. มรรยาทสำคัญที่สุด
- ข. บางคนเกิดมาวาระนาดี
- ค. การสร้างวาระนาเป็นสิ่งดี
- ง. ทุกสิ่งในชีวิตสำคัญทั้งหมด

“ประชาชนสำคัญมาก ต้องไม่เป็นผู้ให้ ในการนี้ติดต่อกันบ่วน
ราชการต่างๆ ซ้ำบ้างเริ่บบ้างก็ให้เป็นไปตามระเบียบรากการ การ
ปฏิบัติที่เคยให้สินเน้ำใจ ไม่ควรจะให้ ควรให้เจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติตาม
ระเบียบข้าราชการ”

38. สาระสำคัญของข้อความนี้คืออะไร (ทักษะการสรุปความ)

- ก. การติดต่อรากการระหว่างประชาชนกับราชการ
- ข. การให้สินบนแก่ข้าราชการ เมื่อประชาชนมาติดต่องาน
- ค. สาเหตุสำคัญที่ทำให้ข้าราชการเรียกค่าตอบแทน
- ง. หลักปฏิบัติที่ถูกต้องในการที่ประชาชนมาติดต่องานกับ
ทางราชการ

“ถ้าการสร้างบันไดปลาโจนเกิดขึ้นเพียงเพื่อเพิ่มจำนวนสมาชิก
ปลาในลำน้ำมูลอย่างเดียว ก็อาจฟังดูเป็นเรื่องไม่คุ้ม เพราะการ
ขยายพันธุ์ปลาในบ่อทดลองเพิ่มปริมาณได้จ่ายและถูกกว่า แต่เพราะ
การสร้างเขื่อนปากมูลมีผลกระทบต่อวงจรนิเวศวิทยาของสัตว์น้ำใน
ลำน้ำ ที่ต้องย้ายถิ่นอยู่ตลอดเวลา วงจรนิเวศวิทยาที่ธรรมชาติสืบ
ทอดมาเป็นล้านปี จึงเป็นเรื่องสำคัญที่เพิกเฉยไม่ได้ จึงได้มีการลงทุน
สร้างบันไดปลาโจนให้ว่ายน้ำขึ้นไปตามขั้นบันได เพื่อขยายพันธุ์ตาม
ธรรมชาติในลำน้ำเหนือเขื่อน”

39. ข้อใดคือสาเหตุที่ต้องสร้างบันไดปลาโจน (ทักษะการทำนาย)

- ก. ต้องการรักษาพันธุ์ปลา
- ข. ต้องการขยายพันธุ์ปลา
- ค. ป้องกันการย้ายถิ่นของปลา
- ง. ต้องการรักษาระบบนิเวศวิทยา

“น้องร้องลั่นบ้านไม่ดูแล มัวสนใจแต่ของเล่น...ลูกนะลูก”

40. ผู้ก่อร่างมีความรู้สึกเช่นไร (ทักษะการทำนาย)

- ก. โกรธ
- ข. รำคาญ
- ค. น้อยใจ
- ง. เหน็ดเหนื่อย

41. “เมื่อวิทยาการทางการแพทย์เจริญรุदහน ปัญหาที่จะเกิดจาก
ความก้าวหน้าดังกล่าวได้แก่ปัญหาอะไร” (ทักษะการทำนาย)

- ก. คนไข้ต้องจ่ายค่ารักษาแพงขึ้น
- ข. บุคลากรทางการแพทย์มีมากเกินไป
- ค. รัฐต้องสูญเสียงบประมาณด้านการสาธารณสุขมากขึ้น
- ง. อัตราการตายจากการป่วยลดลง ทำให้จำนวนผู้สูงอายุมาก
ขึ้น

42. ข้อความที่ว่า “ใครเอาเงินมาฟ้าดหัวเรา เราฟ้าดหัวมันหมาย
กลับไป” แสดงว่าผู้พูด บุดด้วยอารมณ์อย่างไร (ทักษะการทำนาย)

- ก. เสียใจที่มีผู้มาดูถูกตนเข่นนั้น
- ข. สะใจที่ได้กระทำการบุ่งคับผู้ที่ดูถูกตน
- ค. โกรธและหงิในศักดิ์ศรีของตนจึงกระทำการตอบเช่นนั้น
- ง. สะเทือนใจและเกิดความรู้สึกเครียดอย่างมากทำตอบอย่างรุนแรง

43. ข้อใดเป็นสมมติฐาน (ทักษะการตั้งสมมติฐาน)

- ก. เสือเป็นสัตว์ที่ดุร้าย
- ข. หนูระบาดเพราที่อยู่อาศัยสกปรก
- ค. โรคเอดส์ยังไม่มียารักษา
- ง. คนสูบบุหรี่เป็นโรคถุงลมโป่งพองมากกว่าคนที่ไม่สูบ

44. ข้อใดเป็นการตั้งสมมติฐาน (ทักษะการตั้งสมมติฐาน)
- ก. น้องจะเดินทางไปจังหวัดขอนแก่นภายในสัปดาห์หน้า
  - ข. หยดน้ำที่เกาะอยู่ภายนอกແลี้ยวน้ำไม่ใช้น้ำที่ซึมออกจากแก้ว
  - ค. แก้วอาจมีรูเล็กๆ ที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่าน้ำหวานจึงซึมผ่านมาได้
  - ง. นำจะซึมหยดน้ำที่เกาะอยู่ภายนอกแก้วว่ามีรชาติอย่างไร
- “สมพรนำน้ำจากยะและน้ำประปาในปริมาณเท่ากันใส่ถ้วยแล้วปลา 2 ตุ๊ ใช้ปลายางกุยงตัวขนาดเท่ากัน จำนวนเท่ากัน ให้อาหารอย่างเดียวกัน ครั้งละเท่ากัน”
45. ท่านคิดว่า สมพรต้องการทดสอบอะไร (ทักษะการตั้งสมมติฐาน)
- ก. ปริมาณของน้ำมีผลต่อการเจริญเติบโตของปลา
  - ข. ชนิดของน้ำมีผลต่อการเจริญเติบโตของปลา
  - ค. ความชื้นของน้ำมีผลต่อการเจริญเติบโตของปลา
  - ง. ขนาดของตุ๊ปลามีผลต่อการเจริญเติบโตของปลา
- “จอทันเป็นไข้หวัด ชาวบ้านจึงนำดอกมะลิมาบดพอกศีรษะไม่นานอาการก็ดีขึ้น ส่วนโน่นนือกอาการห้องร่วง ชาวบ้านจึงนำรากมะลิฟันให้กินกับน้ำสุก อาการดีขึ้นจนเกือบหาย”
46. สถานการณ์นี้ควรตั้งสมมติฐานอย่างไร (ทักษะการตั้งสมมติฐาน)
- ก. น้ำสุกเป็นน้ำสะอาดทำให้หายจากการห้องร่วง
  - ข. ดอกมะลิมีประโยชน์ทางเวชภัณฑ์
  - ค. ดอกและใบมะลิมีสรรพคุณทางยาต่างกัน
  - ง. ชาวบ้านมีความรู้เรื่องสมุนไพรเป็นอย่างดี
47. หากมีสถานการณ์เกิดขึ้นระหว่างผู้ถูกถามและผู้ตอบมีความคิดไม่ตรงกันจะมีวิธีใดที่จะช่วยให้ได้คำตอบที่ต้องการ (ทักษะการเสนอทางเลือก)
- ก. ต้องมีการโต้แย้ง
  - ข. ต้องมีการโต้เสียง
  - ค. ต้องมีการโต้แย้ง
  - ง. ต้องมีการโต้หาที่

- “การปลูกถ่ายอวัยวะจากคนที่ยังมีชีวิตอยู่จะทำได้่ง่ายขึ้นด้วยเทคนิคการผ่าตัดใหม่ๆ และเพื่อเอาชนะปัญหาการขาดแคลนอวัยวะบริจาค วงการแพทย์เริ่มใช้อวัยวะจากสัตว์ที่ปรับปรุงสายพันธุ์ด้วยการตกแต่งพันธุกรรมให้ใช้เป็นօไหล่มนุษย์ได้”
48. แพทย์สภากาวเรียนมาเมื่อทางต่อเรื่องนี้อย่างไร (ทักษะการเสนอทางเลือก)
- ก. อนุญาตให้มีการซื้อขายอวัยวะมนุษย์ได้อย่างเสรี
  - ข. ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสายพันธุ์สัตว์ชนิดต่างๆ
  - ค. ห้ามการปลูกถ่ายอวัยวะข้ามสายพันธุ์
  - ง. ควรเข้มงวดและตรวจสอบผลข้างเคียงจากการใช้อวัยวะสัตว์ปรับปรุงสายพันธุ์
49. ขณะที่มีผู้อภิปรายขัดแย้งกันอยู่ในที่ประชุม ท่านต้องการแสดงความคิดเห็นเพื่อช่วยบรรยายกาศในที่ประชุม ท่านจะพูดอย่างไร (ทักษะการเสนอทางเลือก)
- ก. ขอโอกาสให้ได้เสริมความคิดของห้องสองบ้าง
  - ข. ขอให้ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ท่านกำลังอภิปรายแย้งกันอยู่
  - ค. ขอให้ห้องสองท่านได้ชี้แจงเพิ่มเติมประเด็นของตนเองด้วย
  - ง. ขอให้ประธานโปรดพิจารณาตัดสินชี้ขาด
- “นักพิสิกส์ชื่อ เจรอล์ด เฮียลแลนด์ คันพบว่ารังสีที่ออกจากโทรศัพท์มือถือส่งอิทธิพลไปทำให้สมองไม่ทำงานตามปกติ ซึ่งเป็นอันตรายมากสำหรับเด็กๆ”
50. ปัญหานี้จะแก้ไขอย่างไร (ทักษะการเสนอทางเลือก)
- ก. ออกกฎหมายห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี ใช้โทรศัพท์มือถือ
  - ข. เด็กไม่ควรใช้โทรศัพท์หรือใช้เท่าที่จำเป็น
  - ค. เพิ่มค่าบริการรายเดือน
  - ง. ออกแบบโทรศัพท์มือถือใหม่

เลขที่แบบวัด.....

คะแนน.....

แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 5 ตอนรวม 25 ข้อดังนี้ (ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง)

ตอนที่ 1 การอนุมาน ข้อ 1-5 รวมจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 การตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น ข้อ 6 -10 รวมจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 การนิรนัย ข้อ 11 -15 รวมจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 การตีความความ ข้อ 16 – 20 รวมจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 5 การประเมินข้อโต้แย้ง ข้อ 21 – 25 รวมจำนวน 5 ข้อ

2. โปรดอ่าน คำชี้แจงและตัวอย่างสถานการณ์ ในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือทำแบบทดสอบในแต่ละสถานการณ์

3. แบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ ให้เลือกตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น กรุณาทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ทำเครื่องหมาย * ลงในคำตอบเดิม และทำเครื่องหมาย X ลงในคำตอบใหม่

คณะกรรมการ

ชั้นปีที่..... สาขาวิชา.....

กระดาษคำตอบ

ตอนที่ 1

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
1					
2					
3					
4					
5					

ตอนที่ 2

ข้อ	ก	ข
6		
7		
8		
9		
10		

ตอนที่ 3

ข้อ	ก	ข
11		
12		
13		
14		
15		

ตอนที่ 4

ข้อ	ก	ข
16		
17		
18		
19		
20		

ตอนที่ 5

ข้อ	ก	ข
21		
22		
23		
24		
25		

แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ตอนที่ 1 การอนุมาน (Inference) เป็นความสามารถในการจำแนกระดับความน่าจะเป็นของข้อมูลหรือการลงข้อสรุปข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏในข้อความที่กำหนดให้

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความที่กำหนดให้ และพิจารณาความตามข้อกำหนดที่ปรากฏในสถานการณ์จากข้อความนั้นๆ อย่างรอบคอบ **แบบทดสอบนี้มีคำถาม ข้อ 1 - 5 แบบคำตอบมี 5 ตัวเลือก ข้อ ก - จ ใช้พิจารณาระดับความเป็นจริงเป็นเท็จของข้อสรุปนั้นๆ โดยให้นักศึกษาเลือกตอบตัวเลือก 5 ตัวเลือก ดังนี้**

- ก. จริง เพราะเป็นจริงตามข้อมูลที่ปรากฏในสถานการณ์ที่กำหนด
- ข. น่าจะจริง เพราะตามข้อมูลที่ปรากฏในสถานการณ์น่าจะเป็นเช่นนั้น
- ค. ข้อมูลยังไม่เพียงพอ เพราะข้อมูลที่ปรากฏยังไม่เพียงพอที่จะกล่าวเช่นนั้น
- ง. น่าจะไม่จริง เพราะข้อมูลที่ปรากฏไม่ได้บ่งบอกไว้ เช่นนั้น
- จ. ไม่จริง เพราะไม่มีตอนใจในข้อมูลนี้ก่อร้ายไว้ เช่นนั้นเลย

ตัวอย่างสถานการณ์ :

ในเด็กที่จะถึงนี้ นักเรียนชุมชนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ได้ตกลงในว่าจะเสนอให้อาจารย์จัดห้องศึกษาจังหวัดสูงทัย เพื่อขอใบอนุญาตสถานต่างๆ ตามที่เคยได้เรียนมา เมื่อร่วบรวมรายชื่อของผู้สมัครใจทั้งหมด ปรากฏว่ามีผู้ให้ความสนใจร่วมเดินทางไปด้วยเพียง 25 คน จากนักเรียนทั้งหมด 50 คน

สรุปข้อความต่อไปนี้เป็นจริงตามข้อความที่กำหนดให้ไว้หรือไม่?

คำถาม (1) นักเรียนทั้ง 25 คน ที่สมัครใจเดินทางไปในครั้งนี้ มีความสนใจต่อความงามของโบราณสถานในจังหวัดสูงทัยมากกว่านักเรียนคนอื่นๆ

เฉลย ข้อ ข น่าจะจริง เพราะ นักเรียนเหล่านี้เป็นผู้สนใจให้จัดห้องศึกษาที่จังหวัดนี้ และแสดงความชำนาญที่จะร่วมเดินทางไป แต่ไม่สรุปว่า จริง เพราะอาจมีบางคนสนใจความสนุกสนาน

คำถาม (2) นักศึกษาที่ไม่ได้ไปด้วย ต้องการจัดห้องศึกษากันเองตามลำพัง

เฉลย ข้อ ง. น่าจะไม่จริง เพราะ นักเรียนทั้งหมดมีความสนใจจัดห้องศึกษาได้ด้วยตนเองตามลำพัง

คำถาม (3) นักเรียนทั้ง 25 คนนี้ เป็นนักเรียนที่มีผู้ปกครองเป็นผู้มีรายได้สูง

เฉลย ข้อ ค. ข้อมูลไม่เพียงพอ เพราะ ในข้อความไม่ได้กล่าวถึงฐานะผู้ปกครองของเด็กเหล่านั้น

คำถาม (4) นักเรียนกลุ่มนี้ตกลงในว่า จะคัดค้านการจัดห้องศึกษาที่จังหวัดสูงทัย

เฉลย ข้อ จ. ไม่จริง เพราะ นักเรียนกลุ่มนี้ไม่ได้ประชุมกลุ่มเรื่องการคัดค้าน

คำถาม (5) นักเรียนประถมศึกษาจำนวนหนึ่งมีความต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวที่จังหวัดสูงทัย

เฉลย ข้อ ก. จริง เพราะ ตามข้อความกล่าวไว้ เช่นนั้น และมีนักเรียนทั้งหมด 25 คน สมัครใจจะไปท่องศึกษาในครั้งนี้

เริ่มทำข้อ 1 - 5

สถานการณ์นี้ใช้ตอบคำถามข้อ 1 - 3 :

นายแพทย์คนหนึ่งศึกษาเกี่ยวกับสรรพคุณของเห็ดหลินจือ พบร่วมสารที่ทำให้น้ำตาลในเลือดของหนูทดลองที่เป็นเบาหวานลดลง

- ข้อ 1. เท็ตหลินจือสามารถนำมาใช้รักษาโรคเบาหวานในมนุษย์ได้ ถ้ามีการคิดค้นเพิ่มเติม
 ข้อ 2. เท็ตหลินจือมีราคาแพง
 ข้อ 3. เท็ตหลินจือทำให้น้ำตาลในเลือดของหนูทดลองที่เป็นเบาหวานลดลง

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 4 - 5 :

เที่ยวบินระหว่างกรุงเทพฯ – ภูเก็ตเที่ยวบินหนึ่ง ออกจากรุ่งเทพฯ ล่าช้ากว่ากำหนด 15 นาที เพราะมีการตรวจพบความบกพร่องของเครื่องบางจุดและเมื่อทำการบินได้แล้วก็ต้องรออีก 15 นาที จึงจะร่อนลงท่าอากาศยานภูเก็ตผู้โดยสารต่างก็พากัน恐慌นั่นกระวยวิตกกังวล

- ข้อ 4. ผู้โดยสารเครื่องบินเที่ยวนี้ ต้องเสียเวลาในการเดินทางเพิ่มจากเดิม 30 นาที
 ข้อ 5. นักบินที่รับผิดชอบเที่ยวบินนี้ มีประสบการณ์การบินมากจึงแก้ปัญหาได้

ตอนที่ 2 การตระหนักรถึงข้อตกลงเบื้องต้น (Recognition of Assumptions) เป็นความสามารถในการพิจารณาจำแนกว่าข้อความใดเป็นข้อตกลงเบื้องต้น ข้อความใดไม่เป็นข้อตกลงเบื้องต้น

คำชี้แจง ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความย่อๆ แต่ละข้อว่าเป็นข้อตกลงที่ปรากฏในข้อความที่กำหนดให้ในสถานการณ์ หรือไม่ **แบบทดสอบนี้มีข้อคำถาม ข้อ 6 - 10 แบบมีค่าตอบ 2 ตัวเลือก ข้อ ก – ข** และเลือกตอบตัวเลือกในตัวเลือกหนึ่ง จาก 2 ตัวเลือกต่อไปนี้ คือ

- ก. เป็นข้อตกลงที่อยู่ในข้อความที่กำหนดให้
 ข. ไม่ได้เป็นข้อตกลงในข้อความที่กำหนด

ตัวอย่างสถานการณ์ :

เข้าจำเป็นต้องประหัดเวลาในการเดินทางไปที่นั่น
 จึงเป็นการดีที่เข้าจะเดินทาง

คำถาม (1) การเดินทางโดยเครื่องบินใช้เวลาอีกกว่าการเดินทางโดยวิธีอื่น

เฉลย ข้อ ก. เป็นข้อตกลง เพราะ ข้อความที่กำหนดให้ก่อให้รวม ๆ ว่าการเดินทางโดยเครื่องบินจะเร็วกว่าการคมนาคมประเภทอื่น

คำถาม (2) บริการทางเครื่องบินช่วยประหัดเวลาในการเดินทางสู่จุดหมายปลายทาง

เฉลย ข้อ ข. ไม่เป็นข้อตกลง เพราะ การเดินทางที่ประหัดเวลาคือการเดินทางโดยเครื่องบิน แต่ไม่ได้กล่าวถึงการบริการทางเครื่องบินว่าช่วยประหัดเวลา

คำถาม (3) การเดินทางโดยเครื่องบินนี้สะดวกสบายกว่าการเดินทางโดยรถไฟ

เฉลย ข้อ ข . ไม่เป็นข้อตกลงเบื้องต้น เพราะ ในข้อความไม่ได้กล่าวเฉพาะเจาะจงถึงการคมนาคมประเภทรถไฟโดยตรง

เริ่มทำข้อ 6 – 10

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อ 6 - 7 :

แม่รักและเข้าใจลูกเสมอ แต่ไม่ได้หมายความว่าเมื่อจะเห็นด้วยกับการกระทำการของลูกเสมอไป ฉะนั้นแม่จำเป็นต้องคุยกับลูกให้ชัดเจน

ข้อ 6. แม่ทุกคนต้องการให้ลูกมีความสุขในชีวิต

ข้อ 7. เมื่อลูกทำผิดแม่จะพยายามตักเตือนเสมอ

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อ 8 - 9 :

เกลือแม่ความสำคัญต่อการทำงานของเซลล์ในร่างกาย ซึ่งร่างกายจะได้รับเกลือแร่จากการดื่มน้ำหรือกินอาหารประเภทผักผลไม้ และในยามเจ็บป่วยจะได้รับในรูปของน้ำเกลือชนิดต่างๆ

ข้อ 8. คนที่ไม่ชอบรับประทานผัก และผลไม้ ร่างกายจะอ่อนแอ

ข้อ 9. คนที่รับประทานผัก และผลไม้เป็นประจำ ร่างกายจะได้รับเกลือแร่อย่างสม่ำเสมอ

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อ 10 :

การที่สารตะกั่วจะก่อให้เกิดอันตรายแก่มนุษย์เราได้นั้น ก็ต่อเมื่อสารตะกั่วเข้าสู่ร่างกายทางเดินหายใจ ภูมิคุ้มกัน กระเพาะปัสสาวะ ลำไส้ หัวใจ สมอง ฯลฯ ได้แก่ การบริโภค การหายใจ การสัมผัส

ข้อ 10. ผู้ที่สัมผัสสารตะกั่วอาจมีอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

ตอนที่ 3 การนิรนัย (Deduction) เป็นความสามารถในการจำแนกว่า ข้อสรุปใดเป็นผลมาจากการความสัมพันธ์ของสถานการณ์ที่กำหนดให้แน่นอน และข้อสรุปใดไม่เป็นผลของความสัมพันธ์นั้น

คำชี้แจง ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความที่เป็นเหตุเป็นผลของกันและกันจากข้อความหลักแล้วพิจารณาข้อความที่สรุปในแต่ละข้อ โดยเลือกตอบเพียงข้อเดียวจากตัวเลือก 2 ตัว ต่อไปนี้

ก. ถ้าข้อความที่สรุป เป็นผลมาจากการความสัมพันธ์ของสถานการณ์ที่กำหนดให้

ข. ถ้าข้อความที่สรุป ไม่ เป็นผลมาจากการความสัมพันธ์ของสถานการณ์ที่กำหนดให้

ตัวอย่างสถานการณ์ :

การเล่นกีฬาทำให้ร่างกายแข็งแรง เมื่อร่างกายแข็งแรงจะไม่เป็นหวัดง่ายคนที่ไม่เป็นหวัดต้องไปพบแพทย์ ใจไปพบแพทย์

คำถาม (1) ใจเป็นหวัด

เฉลย ข. เพราะไม่ได้สรุปตามข้อความที่กำหนดให้ ใจจะไปพบแพทย์เพราะเหตุอื่น

คำถาม (2) คนเล่นกีฬาจะไม่เป็นหวัดง่าย

เฉลย ก. เพราะสรุปตามข้อกำหนดให้

เริ่มทำข้อ 11 - 15

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 11 – 12 :

ผู้มีอาชีพครูเป็นคนรักเด็ก คนรักเด็กทุกคนเป็นคนอ่อนโยน คนอ่อนโยนต้องเป็นคนทำงานเรียบร้อย เข้มพรทำงานเรียบร้อย

ข้อ 11. ผู้ประกอบอาชีพครูเป็นคนอ่อนโยน รักเด็ก และทำงานเรียบร้อย

ข้อ 12. เข้มพรมีอาชีพเป็นครู

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 13 – 15 :

นักกีฬาที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง นักกีฬาที่ดีบางคนมีผลการเรียนต่ำ

ข้อ 13. นักเรียนทุกคนที่มีผลการเรียนดีและเป็นนักกีฬาที่ดีจะเป็นคนที่มีร่างกายสมบูรณ์และแข็งแรง

ข้อ 14. บุคคลบางตานที่มีผลการเรียนต่ำมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง

ข้อ 15. บุคคลบางคนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีผลการเรียนต่ำ

ตอนที่ 4 การตีความ (Interpretation) เป็นความสามารถในการจำแนกว่าข้อสรุปใดเป็นหรือไม่เป็นความจริง ตามที่สรุปได้จากสถานการณ์ที่กำหนดให้

คำชี้แจง ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความย่ออย่างวายไปเรื่องราวที่เสนอว่าได้กล่าวไว้ในเรื่องราวนั้นๆ หรือไม่ และเลือกคำตอบ เพียงหัวข้อเดียวจากตัวเลือก 2 ตัวเลือก ต่อไปนี้

- ก. ถ้านักศึกษาเห็นว่า เป็นจริงตามเรื่องราวที่เสนอไว้
- ข. ถ้านักศึกษาเห็นว่า ไม่เป็นจริงตามเรื่องที่เสนอไว้

ตัวอย่างสถานการณ์ :

ปีนี้ นักเรียนจากโรงเรียนที่อยู่ในเขตตัวเมือง สามารถสอบคัดเลือกเข้าเรียน ในมหาวิทยาลัยได้ 251 คน ในขณะที่นักเรียนในโรงเรียนนอกเขตตัวเมืองสอบได้เพียง 62 คน

คำถาม (1) นักเรียนส่วนใหญ่ที่ในเมืองและนอกเมืองต่างกันมุ่งหวังที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยพันธ์นั้น

- เฉลย ก. เพราะเป็นจริงตามเรื่องราวที่เสนอ

คำถาม (2) นักเรียนที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ส่วนมากผู้ป่วยบังคับให้เรียนพิเศษ

- เฉลย ข. ไม่เป็นจริงตามเรื่องที่นำเสนอ

เริ่มทำข้อ 16 - 20

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 16 :

ผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งพร้อมใจกันรับประทานผลไม้เพื่อล้างสารพิษและอาหารชีวจิตเพื่อรักษาโรคมะเร็ง ซึ่งพากขาคิดว่าเป็นหนทางสุดท้าย เขาจะพิสูจน์ให้ชาวโลกรู้ว่าอาหารชีวจิตรักษาโรคมะเร็งได้

ข้อ 16. ผู้ป่วยโรคมะเร็งเชื่อว่าการรับประทานผลไม้และอาหารชีวจิตสามารถรักษาโรคมะเร็งได้

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 17 – 18 :

บอร์แร็กซ์ เป็นสารที่มีอันตรายอีกชนิดหนึ่ง อาหารที่ผสมบอร์แร็กซ์จะเกิดความกรอบ เช่น ลูกชิ้น หมูยอ บางที่กินนำมาผสมลงในน้ำปลา น้ำส้มสายชู บอร์แร็กซ์ ทำอันตรายต่อร่างกายถึงตายได้

ข้อ 17. บอร์แร็กซ์ผสมน้ำปลาทำให้เพิ่มความหอมมากขึ้น

ข้อ 18. คนที่กินอาหารบอร์แร็กซ์เข้าไปมากๆ อาจเสียชีวิตได้

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 19 – 20 :

การเลือกอ่านหนังสือ มีความสำคัญไม่น้อย เวลาอ่านหนังสือมีอยู่ประมาณก่ายกองไม่มีผู้ใดจะสามารถอ่านหนังสือ ได้หมดทุกเรื่อง จะนั่นเราจึงต้องตลาดเลือกหนังสืออ่านให้พอดีเวลาที่เรามีอยู่

ข้อ 19. ปัจจุบันมีหนังสือหลากหลายสีสันเพื่อดึงดูดผู้อ่าน

ข้อ 20. การเลือกหนังสืออ่านมีความสำคัญมาก

ตอนที่ 5 การประเมินข้อโต้แย้ง (Evaluation of Arguments) หมายถึง ความสามารถในการจำแนกว่า

ข้อความใดเป็นอ้างเหตุผลที่ถูกต้องกับข้อความที่อ้างเหตุผลไม่ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความแต่ละข้อความ แล้วประเมินข้อโต้แย้งในเรื่องราวด้วยว่า ในแต่ละหัวข้อ แล้วเลือกตอบตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่ง จาก 2 ตัวเลือก ต่อไปนี้คือ

ก. เพื่อประเมินข้อโต้แย้งของข้อความ

ถ้านักศึกษาคิดว่าข้อความดังกล่าวมีเหตุผลถูกต้อง

ข. เพื่อประเมินข้อโต้แย้งของข้อความ

ถ้านักศึกษาคิดว่าข้อความดังกล่าวมีเหตุผลไม่ถูกต้องไม่เพียงพอ

ตัวอย่างสถานการณ์ :

คนไทยควรใช้สินค้าที่ผลิตในเมืองไทย

คำถาม (1) เห็นด้วย เพราะปัจจุบันประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศจำนวนมาก
เฉลย ก. เพราะมีเหตุผลดี

คำถาม (2) ไม่เห็นด้วย เพราะสินค้าไทยคุณภาพด้วยกว่าสินค้าต่างประเทศ

เฉลย ข. เพราะเหตุผลไม่เพียงพอ เพราะสินค้าไทยบางอย่างมีคุณภาพสู้ต่างประเทศได้

เริ่มทำข้อ 21 - 25

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 21 : คนประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับฐานะของครอบครัว

ข้อ 21. ไม่เห็นด้วย เพราะยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้คนประสบความสำเร็จ

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 22 : การอ่านได้เร็วจะทำให้เรียนหนังสือได้เก่งกว่าคนอื่น

ข้อ 22. ไม่เห็นด้วย เพราะการอ่านได้เร็วไม่ได้หมายความว่าอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 23 : รัฐบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนมีทุกคนมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

ข้อ 23. เห็นด้วย เพราะจะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 24 : มนุษย์ควรได้รับการตัดต่อในพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์

ข้อ 24. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการที่ถล่มความหลากหลายทางพันธุกรรม

สถานการณ์สำหรับตอบคำถามข้อที่ 25 : ทุกคนควรได้รับประทานอาหารเช้าก่อนไปทำงาน

ข้อ 25. เห็นด้วย เพราะร่างกายต้องการสารอาหารไปเผาผลาญเพื่อการทำงานของอวัยวะต่างๆ

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวพัศนีย์ นันตา
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Patsanee Nanta
2. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
คณะศิลปศาสตร์ บพิตพิมุข จักรวรดิ
264 ถนนจักรวรดิ แขวงจักรวรดิ
เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100
โทรศัพท์ 02-2222814 ต่อ 5410
e-mail: pat_rmutr@hotmail.com
patsanee@rmutr.ac.th
4. ประวัติการศึกษา
ศศ.ม. (การสอนคณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศศ.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
- สาขาวิชาสถิติ
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย
  - การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
  - การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
  - การพยากรณ์ปริมาณการผลิตผลงานการวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
  - คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคณะศิลปศาสตร์ตามทัศนะของหัวหน้างานและผู้ร่วมงานในสถานประกอบการ
  - การพยากรณ์ผลลัพธ์ทางการเรียนของนักศึกษาเทียบโอนคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
  - ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

- 1.ชื่อ สกุล(ภาษาไทย) นางเพ็ญนา เจริญศิลป์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs.Pennapa Charoensilp
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
คณะศิลปศาสตร์ บพิตพิมุข จักรวรดิ
264 ถนนจักรวรดิ แขวงจักรวรดิ
เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100
โทรศัพท์ 02-2222814 ต่อ 5511
E-mail cpenappa@hotmail.com
4. ประวัติการศึกษา กศ.บ.(คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สต.ม.(สถิติ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
- สาขาสถิติ
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคณฑศิลปศาสตร์ตามทัศนะของหัวหน้างานและ
ผู้ร่วมงานในสถานประกอบการ
- การพยากรณ์ค่าระดับคงทนและลี่สะสมของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

- 1.ชื่อ สกุล(ภาษาไทย) นางสาวราตรี จรัสมานุสร
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Ratree Jaratmathusorn
- 2 .ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
คณะศิลปศาสตร์ บพิตพิมุข จักรวรดิ
264 ถนนจักรวรดิ แขวงจักรวรดิ
เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100
โทรศัพท์ 02-2222814 ต่อ 5511
e-mail: ratree_rmutr@hotmail.com
4. ประวัติการศึกษา ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
-สาขาสถิติ
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย
- การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในเยาวราช จากมุมมองนักท่องเที่ยวและชุมชน

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ สกุล(ภาษาไทย) นางสาวยุภาวรรณ ดวงอินดา
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Yupawan Duanginta
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
คณะศิลปศาสตร์ บพิตพิมุข จักรวรดิ
264 ถนนจักรวรดิ แขวงจักรวรดิ
เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100
โทรศัพท์ 02-2222814 ต่อ 5203
e-mail: yupawand@hotmail.co.th
4. ประวัติการศึกษา ปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
คณะพัฒนาสังคมสาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และพัฒนาบุคคล
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
งานวิจัยทางด้านพฤติกรรมศาสตร์
การสร้างตัวชี้วัดหรือดัชนี ด้วยการวิเคราะห์แบบ Factor Analysis
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย -
โครงการวิจัยแม่บท : ระบบพฤติกรรมไทย
  - Empirical Development of Multi-level Psychological Assessments based on His Majesty's Philosophy of "Sufficiency Economy".
  - Multi-dimensional Test Construction of Psychological Immunity based on The Philosophy of Sufficiency Economy.
  - An Empirical Development of Multidimensional Assessment of Reasoning Abilities.
  - An Empirical development of Multidimensional assessment of Attitudinal Gratefulness.
  - ภาพถ่ายผลการท่องเที่ยวฯ เยาวราช จากมุมมองนักท่องเที่ยวและชุมชน